

**РЕШЕНИЕ
31 март, 2022 ел**

**КАРАР
№ 160**

**«Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы
Чыпчык авыл жирлегенең Жирдән файдалану һәм
төзелеш алып бару кагыйдэләрен раслау турында»**

Территорияне тотрыклы үстерү өчен шартлар тудыру, шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашыру тәртибен жайга салу, «Чыпчык авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә нәтижәле һәм тәртипкә салынган жирдән файдалануны һәм төзелешне тәмин итү максатларында, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 32 статьясы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 14 статьясы, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Уставы, Чыпчык авыл жирлегенең 2022 елның 14 һәм 15 гыйнварындагы гавами тыңлаулары нәтижәләре буенча, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Советы

КАРАР БИРДЕ:

1. Кушымтада бирелгән «Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының Чыпчык авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенең Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдэләрен расларга.

2. Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Советының 2021 елның 28 июнендәге 89 номерлы карарын үз көчен югалткан дип танырга.

3. Әлеге карарны Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының рәсми сайтында: <http://vysokaya-gora.tatarstan.ru> веб-адрес буенча, һәм Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталы»нда: <http://pravo.tatarstan.ru> веб-адрес буенча бастырып чыгарырга (халыкка житкерергә).

4. Әлеге карар рәсми басылып чыккан (халыкка житкерелгән) көненнән үз көченә керә.

5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Советының жирлекләренң жирле үзидарә органнары белән үзара хезмәттәшлеге, законлылык һәм хокук тәртибе буенча даими комиссиясенә йөкләргә.

Совет рәисе урынбасары,
муниципаль район Башлыгы урынбасары

Ә.Ш. Шакиров

Татарстан Республикасы Биектау
муниципаль районы Советының
2022 елның 31 мартындагы 160
номерлы карары белән расланды

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БИЕКТАУ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
«ЧЫПЧЫК АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ»
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕНЕҢ

ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ АЛЫШ БАРУ КАГЫЙДӘЛӘРЕ

I КИСӘК.

ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ КАГЫЙДӘЛӘРЕН КУЛЛАНУ ТӘРТИБЕ,
ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ КАГЫЙДӘЛӘРЕНӘ ҮЗГӘРЕШЛӘР КЕРТҮ ТӘРТИБЕ

ЭЧТӘЛЕК

<u>ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЕШ КАГЫЙДӘЛӘРЕНЕҢ СОСТАВЫ</u>	5
<u>КЕРЕШ</u>	6
<u>I КИСӘК. ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЕШ КАГЫЙДӘЛӘРЕН КУЛЛАНУ ТӘРТИБЕ, ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЕШ КАГЫЙДӘЛӘРЕНӘ ҮЗГӘРЕШЛӘР КЕРТҮ ТӘРТИБЕ</u>	7
<u>I БҮЛЕК. Гомуми нигезләмәләр</u>	7
<u>1 статья. Әлеге кисәктә кулланыла торган төп төшенчәләр</u>	7
<u>2 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренең хокукий статусы һәм составы</u>	9
<u>3 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш турында мәгълүматның ачыклығы һәм һәркем файдалана алырлык булуы</u>	9
<u>4 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләренең үз көченә керүе</u>	10
<u>5 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләрен бозу өчен җаваплылык</u>	10
<u>II БҮЛЕК. Жирле үзидарә органнары тарафыннан жирдән файдалануны һәм төзелешне җайга салу турында нигезләмәләр</u>	10
<u>6 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендә жирле үзидарә органнары вәкаләтләре</u>	10
<u>7 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектын әзерләү комиссиясе</u>	11
<u>8 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренең элек барлыкка килгән хокук мөнәсәбәтләренә карата гамәле</u>	11
<u>9 статья. Территориаль зоналар</u>	12
<u>10 статья. Шөһәр төзелеше регламентлары</u>	12
<u>11 статья. Шөһәр төзелеше эшчәнлегенең башка мәсьәләләренә карата жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренең гамәле</u>	14
<u>III БҮЛЕК. Физик һәм юридик затлар тарафыннан жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртү турында нигезләмәләр</u>	14
<u>12 статья. Төп нигезләмәләр</u>	14
<u>13 статья. Жир кишәрлеген яисә капитал төзелеш объекттын файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү тәртибе</u>	15
<u>14 статья. Капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең чик параметрларыннан читкә тайпылуга, реконструкциялүгә рөхсәт бирү тәртибе.</u>	16
<u>IV БҮЛЕК. Территорияне планлаштыру документларын әзерләү турында нигезләмәләр</u>	17
<u>15 статья. Төп нигезләмәләр</u>	17
<u>V Бүлек. Жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча иҗтимагый фикер алышулар яки гавами тыңлаулар уздыру турында нигезләмәләр</u>	18
<u>16 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча иҗтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар оештыру һәм уздыру буенча гомуми нигезләмәләр</u>	18
<u>17 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проекты, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү проектлары буенча иҗтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру үзенчәлекләре</u>	19
<u>18 статья. Жир кишәрлеген яисә капитал төзелеш объекттын файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турында карар проекты буенча иҗтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар</u>	19
<u>19 статья. Рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкциялүнең иң чик параметрларыннан читләшүгә рөхсәт бирү мәсьәләсе буенча иҗтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар</u>	20
<u>VI БҮЛЕК. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында нигезләмәләр.</u>	21
<u>20 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү тәртибе.</u>	21
<u>VII БҮЛЕК. Жирдән файдалануның һәм төзелешнең башка мәсьәләләрен җайга салу</u>	

турында нигезлэмэлэр	24
<u>21 статья. Территориаль зоналар чикләре турында мәгълүматны күчемсез мөлкәтнең</u>	
<u>Бердәм дәүләт реестрына кергү</u>	24

ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛеш КАГЫЙДӘЛӘРЕНЕҢ СОСТАВЫ

Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының «Чыпчык авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенә Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре (алга таба - Кагыйдәләр) түбәндәге составта эшләнде:

I кисәк. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрен куллану тәртибе, жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү тәртибе

II кисәк. Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары

График материаллар:

№ т/б	Исеме	Масштаб
1	Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар	1:10 000
2	Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләре	1:10 000

III кисәк. Шәһәр төзелеше регламентлары

Кушымта

Территориаль зоналар чикләре турында белешмәләр

КЕРЕШ

Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Чыпчык авыл жирлеген» муниципаль берәмлегенен Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдэләре (алга таба – Кагыйдэләр) –территориаль зоналар, шәһәр төзелеше регламентлары, аны куллану тәртибе һәм аңа үзгәрешләр кертү тәртибе билгеләнә торган жирле үзидарә органының норматив хокукый акты белән раслана торган шәһәр төзелешен зоналаштыру документы.

Кагыйдэләр Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасының түбәндәге норматив хокукый актлары таләпләрен исәпкә алып эзерләнде:

– Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, 29.12.2004 ел №190-ФЗ;

– Россия Федерациясе Жир кодексы 25.10.2001 ел № 136-ФЗ;

– Россия Федерациясе Урман кодексы 04.12.2006 ел № 200-ФЗ;

– Россия Федерациясе Су кодексы 03.06.2006 ел № 74-ФЗ;

– «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон;

– «Татарстан Республикасында шәһәр төзелеше эшчәнлегенә турында» 2010 елның 25 декабрәндәге 98-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы.

Кагыйдэләрне эзерләгәндә шулай ук Биектау муниципаль районының һәм «Чыпчык авыл жирлеген» муниципаль берәмлегенен норматив хокукый актлары нигезләмәләре, «Чыпчык авыл жирлеген» муниципаль берәмлегенен социаль-икътисадый һәм шәһәр төзелеше үсешенен төп юнәлешләрен билгели торган башка документлар исәпкә алына.

I КИСӘК. ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ АЛЫП БАРУ КАГЫЙДӘЛӘРЕН КУЛЛАНУ ТӘРТИБЕ, ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ АЛЫП БАРУ КАГЫЙДӘЛӘРЕНӘ ҮЗГӘРЕШЛӘР КЕРТҮ ТӘРТИБЕ

I БҮЛЕК. Гомуми нигезләмәләр

1 статья. Әлеге кисәктә кулланыла торган төп төшенчәләр

Жир кишәрлегеннән яисә капиталъ төзелеш объектыннан рөхсәт ителгән файдалану төре – жир кишәрлегеннән яисә капиталъ төзелеш объектыннан файдалануның мөмкин булган ысулы. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп, шартлы рөхсәт ителгән, ярдәмче төрләрен үз эченә ала һәм жир мөнәсәбәтләре өлкәсендә дәүләт сәясәтен эшләү һәм норматив-хокукий жайга салу функцияләрен башкаручы федераль башкарма хакимият органы раслаган классификатор нигезендә билгеләнә.

Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре – жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре, алар белән бергә гамәлгә ашырыла торган рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы рөхсәт ителгән төрләренә карата өстәмә буларак кына рөхсәт ителә.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру – территорияль зоналарны билгеләү һәм шәһәр төзелеше регламентларын билгеләү максатларында муниципаль берәмлекләр территорияләрен зоналаштыру.

Шәһәр төзелеше регламенты – тиешле территорияль зона чикләре чикләрендә билгеләнә торган жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре, шулай ук жир кишәрлекләре өстендә һәм жир өслегендә булган нәрсәләр, аларны төзү һәм капиталъ төзелеш объектларын эксплуатацияләү процессында файдаланыла торган барлык төрләре, жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрлары, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләү, жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү, шулай ук чикләрендә территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру каралган территорияләргә карата куллану, халык өчен тиешле территориянең коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектары белән тәэмин ителешенең минималь мөмкин булган дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре һәм күрсәтелгән объектарның территорияль файдалана алуының максималь мөмкин булган дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре.

Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проекты эзерләү комиссиясе – Кагыйдәләр эзерләүне оештыру, аларга үзгәрешләр кертү, гавами тыңлаулар уздыру һәм Кагыйдәләрне эзерләү Комиссиясе турындагы нигезләмә нигезендә башка мәсьәләләрне хәл итү максатында законнар, муниципаль хокукий актлар нигезендә төзелә торган даими эшләүче коллегиаль орган.

Кызыл линияләр – гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрен күрсәткән һәм территорияне планлаштыру документларында билгеләнергә, үзгәртелергә яисә бетерелергә тиешле линияләр.

Линияле объектлар – электр тапшыру линияләре, элемент линияләре (шул исәптән линия-кабель корылмалары), торба үткәргечләр, автомобиль юллары, тимер юл линияләре һәм башка шундый корылмалар.

Төзелеш алып баруның максималь проценты - төзелеш алып барылырга мөмкин булган жир кишәрлегенең суммар мәйданы, жир кишәрлегенең бөтен мәйданына (%) мөнәсәбәте.

Жир кишәрлеге чигеннән бинаның, төзелешнең, корылмаларның минималь чигенеше – жир кишәрлеге чиге белән бина, төзелеш яки корылма арасындагы ераклык.

Капиталъ төзелеш объектары - биналар, корылмалар, төзелешләре тәмамланмаган объектлар, жир кишәрлегенең капиталъ булмаган төзелмәләреннән, корылмаларыннан һәм аерылгысыз яхшыртуларыннан тыш (ныгытма, өслек һәм башкалар).

Капиталь булмаган төзелмэләр, корылмалар – жир белән ныклы бәйләнеше булмаган һәм конструктив характеристикалары аларны күчереп йөртү һәм (яисә) демонтаж үткөрү һәм аннан соңгы жыелуны төзелешләрнең, корылмаларның (шул исәптән киоскларның, түбәләрнең һәм башка шундый корылмаларның) төп характеристикалары үзгәртелмичә һәм билгеләнгәнә тулысынча зыян китермичә һәм аннан соңгы җыемнарны тормышка ашырырга мөмкинлек бирә торган төзелмэләр, корылмалар

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән төп төрләр – әлеге эшчәнлек төрләрән һәм шәһәр төзелеше регламентлары составындагы объектларны тиешле территориаль зоналарга карата күчерү нәтижәсендә мөмкин булган жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрә,

Индивидуаль торак төзелеше объекты – гражданныр тарафыннан мондый бинада яшәү белән бәйлә көнкүреш һәм башка ихтыяҗларны канәгатьләндерү өчен билгеләнгән бүлмәләрдән һәм ярдәмче куллану биналарыннан торган һәм күчөмсөз мөлкәтнең мөстәкыйль объектларына бүлү өчен билгеләнмәгән жир өстө катлары саны өчтән, биөклегө егерме метрдан артмаган аерым бина

Жир кишәрлекләре, капитал төзелеш объектлары хокук ияләре – жир милөкчеләрө, жирдән файдаланучылар, жир хужалары һәм жир кишәрлекләрен, капитал төзелеш объектларын арендауучылар, аларның вөкаләтлө затлары.

Жир участокларының иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәрө һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары – жир кишәрлекләренө иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәрө, шул исәптән аларның мөйданы; биналарны, төзелмәләрне, корылмаларны мөмкин булган урнаштыру урыннарын билгеләү максатларында жир кишәрлекләрө чикләреннән минималь чигенүләр; биналарның, төзелешләрнең, корылмаларның иң чик саны яисә иң чик биөклегө; тиешле территориаль зоналарга карата шәһәр төзелешө регламентлары нигезендә билгеләнә торган жир кишәрлегө чикләрендә түзүнөң максималь проценты.

Гавами сервитут – Россия Федерациясө законы яисә башка норматив хокукый акты, Россия Федерациясө субъектының норматив хокукый акты, жирлө үзидәрә органының норматив хокукый акты белән билгеләнгән жир кишәрлегеннән үзөнә карата билгеләнә торган жир кишәрлекләрен тартып алмыйча гына чикләнгән файдалану хокукы.

Гавами тыңлаулар, ижтимагыый фикер алышулар – законнарда билгеләнгән очрақларда жирлө әһәмияттәгө мәсьәләләр буенча муниципаль хокукый актлар проектлары буенча фикер алышуда катнашу өчен муниципаль берәмлек (жәмәгәтьчөлөк) халкының хокукларын гамәлгә ашыру формасы.

Рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрларыннан читкә тайпылуға рөхсәт – Россия Федерациясө Шәһәр төзелешө кодексының 40 статьясы таләпләрө нигезендә бирелә торган, жир кишәрлегө иясенә капитал төзелеш объектларын түзүнө, реконструкцияләүнө гамәлгә ашыру, шулай ук аларны капитал ремонтлауға тиешле территориаль зона өчен шәһәр төзелешө регламентында билгеләнгән капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән түзүнөң, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуға хокук бирә торган документ.

Жир кишәрлегөн яисә капитал төзелеш объектын файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт – Россия Федерациясө Шәһәр төзелешө кодексының 39 статьясы таләпләрө нигезендә жир кишәрлекләренә хокук ияләренә жир кишәрлегеннән, әлеге Кагыйдөләр белән шартлы рәвештә рөхсәт ителгән капитал төзелеш объектыннан файдалану төрен сайлау хокукын бирә торган документ.

Территориаль зоналар – жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдөләрөндә алар өчен чикләр билгеләнгән һәм шәһәр төзелешө регламентлары куелган зоналар.

Гомуми файдалану территорияләрө – чикләnmәгән затлар даирәсө тоткарлыксыз файдалана торган территорияләр (шул исәптән мөйданнар, урамнар, узу юллары, яр буйлары, гомуми файдаланудагы су объектларының яр бую полосалары, скверлар, бульварлар).

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләрө – Россия Федерациясө Шәһәр төзелешө кодексының 39 статьясында

билгелэнгән тәртиптә рөхсәт алу шарты белән, әлеге эшчәнлек төрләрен һәм шәһәр төзелеше регламентлары составындагы объектларны тиешле территориаль зоналарга карата күчерү нәтижәсендә мөмкин булган жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре.

2 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренең хокукый статусы һәм составы

1. Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Чыпчык авыл жирлеген» муниципаль берәмлегенен Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре жирле үзидарә органының норматив хокукый акты статусына ия.

2. Әлеге Кагыйдәләр түбәндәгеләр белән беррәттән кулланыла:

техник регламентлар (алар үз көченә кәргәнчә билгелэнгән тәртиптә - 2002 елның 27 декабрәндәге 184-ФЗ номерлы «Техник жайга салу турында» Федераль законга һәм Россия Федерациясә Шәһәр төзелешә кодексына каршы килми торган өлешендә норматив техник документлар);

Россия Федерациясә законнары һәм Татарстан Республикасы законнары;

шәһәр төзелешен проектлау нормативлары;

«Чыпчык авыл жирлеген» муниципаль берәмлегенен һәм Биектау муниципаль районының жирдән файдалануны һәм төзелешне жайга салу мәсьәләләре буенча норматив хокукый актлары.

3. Әлеге Кагыйдәләр үз эченә ала:

Кереш;

I Кисәк. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрен куллану тәртибе, жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү тәртибе;

II Кисәк. Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары;

III Кисәк. Шәһәр төзелешә регламентлары;

Кушымталар.

4. Әлеге Кагыйдәләр «Чыпчык авыл жирлеген» муниципаль берәмлеге территориясендә шәһәр төзелешен гамәлгә ашыручы, көйләүчә яисә контрольдә тотучы вазыйфай затлар тарафыннан, дөүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары, физик һәм юридик затлар, вазыйфай затлар тарафыннан үтәү өчен мәжбүри.

3. статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш турында мәгълүматның ачыклығы һәм һәркем файдалана алырлык булуы

1. Әлеге Кагыйдәләр, аларның составына керүчә барлык картографик һәм башка документларны да кертәп, барлык физик һәм юридик, шулай ук вазыйфай затлар, дөүләт хакимияте органнары һәм жирле үзидарә органнарына һәркем файдалана алырлык була.

2. «Чыпчык авыл жирлеген» муниципаль берәмлегенен жирле үзидарә органнары әлеге Кагыйдәләр белән танышу мөмкинлеген түбәндәге юллар белән тәмин итәләр:

әлеге Кагыйдәләрне жирле үзидарә органнарының норматив хокукый актларын рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү), башка рәсми мәгълүмат өчен билгелэнгән тәртиптә бастырып чыгару (халыкка житкерү), һәм «Чыпчык авыл жирлеген» муниципаль берәмлегенен яисә муниципаль районның «Интернет» челтәрендәге рәсми сайтында урнаштыру;

«Чыпчык авыл жирлеген» муниципаль берәмлеге территориясендә жирдән файдалануны һәм төзелешне жайга салу мәсьәләләрендә катнашучы органнарда һәм оешмаларда әлеге Кагыйдәләр белән тулы комплектта танышу өчен мөмкинлекләр тудыру;

3. Муниципаль районның жирле үзидарә органнары әлеге Кагыйдәләр белән танышу мөмкинлеген түбәндәге юллар белән тәмин итәләр:

территориаль планлаштыруның Федераль дөүләт мәгълүмат системасында Кагыйдәләрне урнаштыру;

физик һәм юридик затларга әлеге Кагыйдәләрдән өзөмтәләр, шулай ук картографик материалларның кирәкле күчөрмәләрен һәм жирдән файдалану һәм төзелеш шартларын аерым жир кишәрлекләренә һәм планировка структурасы элементларына карата характерлаучы аларның фрагментларын бирү. Әлеге материаллар югарыда күрсәтелгән затларга язма сорату буенча бирелә.

4 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үз көченә керүе

1. Әлеге Кагыйдәләр жирле үзидарә органнарының норматив хокукый актларын рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү) өчен билгеләнгән тәртиптә рәсми басылып чыккан (халыкка житкерелгән) мизгелдән үз көченә керә.

2. Кагыйдәләр зуррак юридик көчкә ия булган хокукый актларга каршы килми торган өлештә эшли.

5. статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен бозу өчен җаваплылык

1. Әлеге Кагыйдәләргә бозган өчен, физик һәм юридик затлар, шулай ук вазыйфаи затлар Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары нигезендә җаваплы булалар.

II БҮЛЕК. Жирле үзидарә органнары тарафыннан жирдән файдалануны һәм төзелешне җайга салу турында нигезләмәләр

6 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендә жирле үзидарә органнары вәкаләтләре

1. Жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендә жирле үзидарә органнары вәкаләтләре «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, «Чыпчык авыл жирлеген» муниципаль берәмлегенә Уставы, Биектау муниципаль районы Уставы нигезендә билгеләнә.

2. Биектау муниципаль районының жирле үзидарәсенә вәкилләклә органнары (алга таба - муниципаль район Советлары) жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендәге вәкаләтләренә керә:

Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрен, шул исәптән Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләренә (өстәмәләренә) раслау;

муниципаль районның шәһәр төзелешен проектлауның жирле нормативларын раслау; гамәлдәге законнар нигезендә башка вәкаләтләр.

3. Биектау муниципаль районының жирле үзидарәсе башкарма органнарының (алга таба - муниципаль район Башкарма комитеты) жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендәге вәкаләтләренә керә:

территорияне планлаштыру документларын раслау (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында һәм башка федераль законнарда каралган очракларда);

төзелешкә рөхсәтләр бирү (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында һәм башка федераль законнарда каралган очраклардан тыш);

муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан жир кишәрлекләрендә индивидуаль торак төзелеш объектларын, бакча йортларын төзүне, реконструкцияләүне гамәлгә ашырганда хәбәрнамәләр (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында һәм башка федераль законнарда каралган очраклардан тыш) жиберү;

жирлек чикләрендә муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру;

муниципаль район территориясендә гамәлгә ашырыла торган шәһәр төзелеш эшчәнлеген тәмин итүнең мәгълүмат системасын алып бару;

муниципаль ихтыяжлар өчен муниципаль район чикләрендә жир кишәрлекләрен резервлау һәм тартып алу;

үз белдеге белән төзелгән корылманы сүтү турында я үз белдеге белән төзелгән корылманы сүтү яисә аны рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрларына гражданны законнарында каралган очракларда, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексында, башка федераль законнарда билгеләнгән капитал төзелеш объектлары параметрларына карата Кагыйдәләрдә, территорияне планлаштыру документларында, яисә мәжбүри таләпләренә туры китерү турында карар кабул итү;

Әлеге Кагыйдәләр нигезендә муниципаль район Башкарма комитеты вәкаләтләренә шулай ук карыйлар:

жир кишәрлегеннән яисә капитал төзелеш объектыннан файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәтләр бирү;

рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуга рөхсәт бирү.

4. «Чыпчык авыл жирлегә» муниципаль берәмлегенә жирле үзидарә башкарма органының (алга таба - жирлек Башкарма комитеты) жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендә вәкаләтләренә керә:

территорияне планлаштыру документларын эзерләүне тәмин итү (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексында, башка федераль законнарда каралган очраклардан тыш);

«Чыпчык авыл жирлегә» муниципаль берәмлегенә шәһәр төзелеш проектлауның жирле нормативларын эзерләүне тәмин итү.

7 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проекты эзерләү комиссиясе

1. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проекты эзерләү комиссиясе (алга таба - Комиссия) «Чыпчык авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты Житәкчесе карары нигезендә Кагыйдәләр проекты эзерләүне оештыру, Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү, Кагыйдәләрне гамәлгә ашыру максатында төзелә.

2. Комиссия үз эшчәнлеген әлеге Кагыйдәләр, Комиссия турындагы Нигезләмә, жирле үзидарә органнарының, Татарстан Республикасы һәм Россия Федерациясенә башка норматив хокукый актлары нигезендә гамәлгә ашыра.

3. Комиссия вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертүне эзерләүне оештыру;

Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү мәсьәләләре буенча гражданнының һәм юридик затларның тәкъдимнәрен карау;

Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проекты, жир кишәрлегеннән яисә капитал төзелеш объектыннан файдалануның шартлыча рөхсәт ителгән төренә, рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуга рөхсәт бирү мәсьәләләре буенча гавами тыңлаулар оештыру һәм үткәрү;

гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмәләр эзерләү, тәкъдимнәр эзерләү һәм аларны Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексы нигезендә жирлек Башкарма комитеты Житәкчесенә жиберү;

Комиссия турында нигезләмә белән аңа йөкләнгән башка вәкаләтләр.

4. Комиссия карарлары беркетмәгә имза салынган вакыттан үз көченә керә һәм жирле үзидарә органнары тарафыннан тиешле гамәлләрне гамәлгә ашыру өчен тәкъдимнәр була.

5. Комиссия эше турында мәгълүмат барлык кызыксынучы затлар өчен ачык булып тора.

8. статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә элек барлыкка килгән хокук мөнәсәбәтләренә карата гамәл

1. Әлеге Кагыйдәләрне раслаганчы кабул ителгән жирле үзидарә органнарының жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча норматив хокукый актлары әлеге Кагыйдәләргә каршы килми торган өлештә кулланыла.

2. Жир кишәрлеге яисә капитал төзелеш объекты әлеге Кагыйдәләргә туры килми, әгәр:

аларның рөхсәт ителгән файдалану төрләре тиешле территориаль зона өчен билгеләнгән рөхсәт ителгән куллану төрләре исемлегенә кермәсә;

аларның күләмнәре һәм параметрлары тиешле территориаль зонаның шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән иң чик күрсәткечләргә туры килмәсә.

3. Шәһәр төзелеше регламентына туры килми торган жир кишәрлекләре яисә капитал төзелеш объектлары, рөхсәт ителгән файдалану төрләре, иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) зурлыклары һәм иң чик параметрлары аларны шәһәр төзелеше регламентына туры китерү срогын билгеләмичә генә файдаланылырга мөмкин, моңа мондый жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалану кеше тормышы яисә сәламәтлеге өчен куркыныч, әйләнә-тирә мохит, мәдәни мирас объектлары өчен куркыныч булган очраklar керми.

4. Жир кишәрлекләреннән яисә капитал төзелеш объектларыннан, рөхсәт ителгән файдалану төрләреннән файдалану, иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) зурлыклары һәм иң чик параметрлары шәһәр төзелеше регламентына туры килми торган очракта, кеше гомере яисә сәламәтлеге, әйләнә-тирә мохит, мәдәни мирас объектлары өчен куркыныч һәм куркыныч янаган очракта, федераль законнар нигезендә мондый жир участкаларын һәм объектларны куллануны тыю салынырга мөмкин.

5. Рөхсәт ителгән файдалану төрләре яисә чикле параметрлары шәһәр төзелеше регламентына туры килми торган капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү мондый объектларны тиешле территория зонасының шәһәр төзелеше регламентына туры китерү юлы белән генә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

9 статья. Территориаль зоналар

1. Территориаль зоналар түбәндәгеләрне исәпкә алып билгеләнә:

жир кишәрлекләреннән гамәлдәге һәм планлаштырыла торган файдалануның төрле төрләренә бер территориаль зонасы чикләрендә яраштыру мөмкинлекләрен;

«Чыпчык авыл жирлегә» муниципаль берәмлегенә генераль планы белән билгеләнгән функциональ зоналарын һәм аларның планлаштырыла торган үсеш параметрларын;

барлыкка килгән территорияне планлаштыру һәм гамәлдәге жирдән файдалануны;

төрле категориядәге жирләрнең чикләренә планлаштырылган үзгәрешләрне;

аралаш жир кишәрлекләрендә урнашкан капитал төзелеш объектларына зыян китерү мөмкинлеген булдырмауны;

мәдәни мирас объектларын саклау зоналары проектларын.

2. Территориаль зоналарның чикләре түбәндәгеләр буйлап билгеләнә:

автомобиль юллары, урамнар, юл йөрү күчәрләре;

кызыл линияләр;

жир кишәрлекләре чикләре;

табигать объектларының табигый чикләре;

торак пунктларның чикләре;

муниципаль берәмлек чикләре;

башка чикләр.

3. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында территориаль зоналарның чикләре билгеләнә.

Территориаль зоналар чикләре һәр жир кишәрлегенә бары тик бер территориаль зонага гына туры килү таләбенә җавап бирергә тиеш, чикләре жир законнары нигезендә территориаль зоналар чикләрен кисеп үтә ала торган жир кишәрлегеннән тыш

4. Кагыйдәләр тарафыннан һәр территориаль зона өчен шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә.

10 статья. Шәһәр төзелеше регламентлары

1. Шәһәр төзелеше регламентында шулай ук жир кишәрлекләре өслегендә булган һәм аларны төзү процессында һәм капитал төзелеш объектларын эксплуатацияләү процессында кулланыла торган бөтен нәрсә кебек үк жир кишәрлекләренен хокукий режимы билгеләнә.

2. Шәһәр төзелеше регламентлары түбәндәгеләрне исәпкә алып билгеләнә:

территориаль зона чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан фактта файдалануны;

жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан гамәлдәге һәм планлаштырылган файдалануның төрле төрләренен бер территориаль зонасы чикләрендә яраштыру мөмкинлекләрен;

муниципаль берәмлекләрне территориаль планлаштыру документларында билгеләнгән функциональ зоналарының һәм аларның планлаштырыла торган үсеш характеристикаларын;

мәдәни мирас объектларын, шулай ук аеруча сакланучы табигать территорияләрен, башка табигать объектларын саклау таләпләрен.

3. Шәһәр төзелеше регламентының гамәли көче тиешле территориаль зона чикләрендә урнашкан барлык жир кишәрлекләренә һәм капитал төзелеш объектларына тигез дәрәжәдә кагыла.

4. Шәһәр төзелеше регламенты түбәндәге жир кишәрлекләренә кагылмый:

Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренен) бердәм дәүләт реестрына кертелгән ядкарьләр һәм ансамбльләр территорияләре чикләрендә, шулай ук мәдәни мирас объектлары ачыкланган ядкарьләр яисә ансамбльләр территорияләре чикләрендә һәм мәдәни мирас объектларын саклау турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә кабул ителә торган реставрация, консервацияләү, торгызу, ремонтлау һәм жайлашу режимы турында карар кабул ителгән территорияләр чикләрендә;

гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрендә;

линияле объектларны урнаштыру өчен билгеләнгән һәм (яисә) линияле объектлар куелган; файдалы казылмалар чыгару өчен бирелгән.

5. Тарихи жирлекләр территорияләренә, истәлекле урыннарга, дөвалау-савыктыру урыннары жирләренә һәм курортларга, территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналарга карата шәһәр төзелеше регламентлары Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә.

6. Шәһәр төзелеше регламентлары түбәндәгеләр өчен билгеләнми:

урман фонды жирләре;

өслек сулары белән капланган жирләр;

запас жирләр;

махсус сакланылучы табигать территорияләре жирләре (дөвалау-савыктыру урыннары һәм курортлары жирләреннән тыш);

авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр составындагы авыл хужалыгы жирләре;

махсус икътисадый зоналар һәм алгарышлы социаль-икътисадый үсеш территорияләре чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләре.

7. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган яисә шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жир кишәрлекләреннән файдалану федераль законнар нигезендә вәкаләтле башкарма хакимият органнары, Россия Федерациясе субъектларының башкарма хакимият органнары яисә жирле үзидарәнен вәкаләтле органнары тарафыннан билгеләнә. Урман фонды жирләре составындагы жирләр яки жир кишәрлекләрен, махсус сакланучы табигать территорияләре чикләрендә урнашкан жирләрдән яисә жир кишәрлекләреннән файдалану (махсус сакланучы табигать территорияләре составына кертелгән торак пунктлар территорияләреннән тыш) тиешенчә урман хужалыгы регламенты, урман законнары нигезендә махсус сакланучы табигать территориясе турындагы нигезләмә, махсус сакланучы табигать территорияләре турындагы законнар нигезендә билгеләнә.

8. Тиешле территориаль зона чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләренә һәм капитал төзелеш объектларына карата шәһәр төзелеше регламентында күрсәтелә:

жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре;

жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары;

жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны Россия Федерациясә законнары нигезендә билгеләнә торган чикләүләр;

территориянең коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәмин ителешенең мөмкин булган минималь дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре һәм, шәһәр төзелеш регламенты билгеләнә торган территориаль зона чикләрендә территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру каралган очракта, күрсәтелгән объектларның халык өчен территориаль файдалана алу мөмкинлегенең максималь мөмкин булган дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре.

11 статья. Шәһәр төзелеш эшчәнлегенең башка мәсьәләләренә карата Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренең гамәле

1. Әлеге бүлектә күрсәтелгән очрактан тыш, территориаль зоналар һәм шәһәр төзелеш регламентлары чикләре турында белешмәләр кулланыла:

территориянең кадастр планында жир кишәрлеген яисә жир кишәрлекләрен урнаштыру схемасын эзерләгәндә (әлеге схема нигезендә төзелергә тиешле жир кишәрлекләренең һәркайсына карата әлеге схеманы раслау турындагы карарда шул исәптән жир кишәрлеге төзелә торган территория зонасы күрсәтелә, яисә шәһәр төзелеш регламентының төзелә торган жир кишәрлегенә кагылмаса яисә төзелә торган жир кишәрлеге өчен төзелә торган жир кишәрлегеннән файдалану төре билгеләнмәсә);

территорияне планлаштыру документларын эзерләгәндә (территорияне планлаштыру документларын эзерләү жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару Кагыйдәләре билгеләгән территориаль зоналарга карата гамәлгә ашырылырга мөмкин);

жир кишәрлекләренең шәһәр төзелеш планнарын эзерләгәндә (жир кишәрлегенең шәһәр төзелеш планы составында шул исәптән, жир кишәрлегенә шәһәр төзелеш регламенты гамәлдә булган очракта, шәһәр төзелеш регламенты турында мәгълүмат күрсәтелә).

2. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре булмаган очракта, федераль әһәмияттәге объектларны, региональ әһәмияттәге объектларны, муниципаль районнарның жирле әһәмияттәге объектларын, шәһәр төзелеш регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган яисә шәһәр төзелеш регламентлары билгеләнмәгән жир кишәрлекләрендә һәм федераль законнарда каралган башка очрактан тыш, төзелешкә рөхсәтләр бирүгә юл куелмый.

3. Шәһәр төзелеш регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган жир кишәрлекләренә һәм капитал төзелеш объектларына карата шәһәр төзелеш регламентлары билгеләнми торган жирләргә карата Кагыйдәләр жир төзелеш эшләрен уздырганда жир кишәрлекләренә характеристика билгеләү максатыннан рөхсәт ителгән файдалануның рөхсәт ителгән төрләре билгеләнә.

4. Жирле үзидарә органнары Кагыйдәләренә раслау турында яки Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турында карар кабул иткән очракта, әгәр мондый үзгәрешләр белән шәһәр төзелеш регламентын билгеләү яисә үзгәртү, территориаль зоналарның чикләрен билгеләү яисә үзгәртү каралган булса, Бердәм дәүләт күчмәсез мөлкәт реестрына белешмәләр кертү өчен документларны (аларда булган белешмәләренә) теркәү органына жиберергә тиеш.

III БҮЛЕК. Физик һәм юридик затларның жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртүе турында нигезләмәләр

12 статья. Төп нигезләмәләр

1. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрен үзгәртү күчмәсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрындагы жир кишәрлеге яисә капитал төзелеш объекты турындагы белешмәләргә үзгәрешләр кертү юлы белән гамәлгә ашырыла.

2. Тиешле территориаль зонага билгелэнгән рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм ярдәмче төрләре кулланылган шартта, рөхсәт ителгән файдалану төрөн үзгәртү жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектлары хокук ияләре тарафыннан мөстәкыйль рәвештә түбәндәге ысуллар белән гамәлгә ашырыла:

хокук иясе, рөхсәт ителгән файдалану төрөн үзгәртү турында гариза, хокукны билгели торган документлар, шулай ук тиешле жир кишәрлеген аерым территориаль зонага (Кагыйдәләрдән өзөмтәгә) кертү турында муниципаль берәмлекнең Башкарма комитеты тарафыннан бирелгән белешмә белән, эгәр тиешле территориаль зона турында белешмәләр күчәмсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрында булмаса, кадастр исәбе органына мөрәжәгать итә;

хокук иясе жирле үзидарә органнарына мәгълүмат үзара хезмәттәшлеге тәртибендә жир кишәрлеге яисә капитал төзелеш объекты характеристикаларын үзгәртү турында белешмәләр жиберү өчен рөхсәт ителгән файдалану төрөн үзгәртү турындагы гариза белән мөрәжәгать итә.

3. Тиешле территория зонасы өчен шартлыча рөхсәт ителгән башка төргә кагылышлы рөхсәт ителгән файдалану төрөн үзгәртү Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы таләпләре һәм әлеге Кагыйдәләрнең 13 статьясы нигезләмәләре нигезендә жир кишәрлегеннән яисә капитал төзелеш объектларыннан файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрөнә рөхсәт алу юлы белән гамәлгә ашырыла.

4. Шәһәр төзелеше регламентлары гамәлдә булмаган яисә шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләрдә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрөн үзгәртү турындагы карарлар федераль законнар нигезендә мондый файдалануның башка төрөнә кабул ителә.

5. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның тиешле территориаль зона өчен билгелэнгән рөхсәт ителгән файдалану төрләре исемлегендә булмаган барлык башка төрләре әлеге территориаль зона өчен рөхсәт ителмәгән булып тора һәм әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр керткәндә генә рөхсәт ителергә мөмкин.

6. Территорияне комплекслы үстерү турында карар кабул ителгән көннән алып аңа карата аны комплекслы үстерү турында карар кабул ителгән территорияне планлаштыру документларын раслау көненә кадәр, мондый территория чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм (яисә) капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрөн үзгәртү рөхсәт ителми.

13 статья. Жир кишәрлеген яисә капитал төзелеш объектларыннан файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрөнә рөхсәт бирү тәртибе

1. Жир кишәрлеген яисә капитал төзелеш объектларыннан файдалануның шартлыча рөхсәт ителгән төрөнә рөхсәт бирелүдә кызыксынучы физик яисә юридик зат (алга таба - файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрөнә рөхсәт) Комиссиягә файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрөнә рөхсәт бирү турында гариза жиберә.

Файдалануның шартлыча рөхсәт ителгән төрөнә рөхсәт бирү турында гариза электрон имза белән имзаланган электрон документ рәвешендә жиберелергә мөмкин

2. Файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрөнә рөхсәт бирү турында карар проекты Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында һәм әлеге бүлекнең 18 статьясы нигезләмәләрендә билгелэнгән тәртиптә үткәрелә торган ижтимагый фикер алышуларда яки гавами тыңлауларда каралырга тиеш.

3. Файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрөнә рөхсәт бирү турында карар проекты буенча ижтимагый фикер алышулар яки гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә нигезендә Комиссия, кабул ителгән карарның сәбәпләрен күрсәтеп, файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрөнә рөхсәт яисә мондый рөхсәт бирүдән баш тарту турында тәкъдимнәр эзерли һәм аларны «Чыпчык авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенә Башкарма комитеты житәкчесенә жиберә.

4. Әлеге статьяның 3 өлешендә күрсәтелгән тәкъдимнәр нигезендә «Чыпчык авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенә Башкарма комитеты житәкчесе мондый тәкъдимнәр кәргән көннән алып өч көн эчендә мондый рөхсәтне файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрөнә рөхсәт яисә мондый рөхсәтне бирүдән баш тарту турында карар кабул итә.

Күрсәтелгән карар муниципаль хокукый актларны, башка рәсми мәгълүматны рәсми бастырып чыгару өчен билгелэнгән тәртиптә бастырып чыгарылырга һәм «Чыпчык авыл жирлеге»

муниципаль берәмлегенә яисә муниципаль районның «Интернет» челтәрендәгә рәсми сайтында урнаштырылырга тиеш.

5. Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55.32 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән дәүләт хакимияте башкарма органынан, вазыйфай заттан, дәүләт учреждениесеннән яисә жирле үзидарә органынан үз белдегә белән төзелгән корылманы ачыклау турында жирле үзидарә органына хәбәр кәргән көннән башлап, мондый төзелеш урнашкан жир кишәрлегенә карата яисә мондый төзелешкә карата аны жимәргәнче яисә билгеләнгән таләпләргә туры китәргәнче, файдалануның рәхсәт бирү рәхсәт ителми, әгәр жирле үзидарә органы тарафыннан әлегә хәбәрнамәне карау нәтижәләре буенча Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55.32 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән һәм әлегә хәбәрнамә кәргән дәүләт хакимиятенә башкарма органына, вазыйфай затка, дәүләт учреждениесенә яисә жирле үзидарә органына үз белдегә белән төзелгән билгеләргән булмавы яисә үзбелдекле төзелешне жимәргән турындагы дәгъваларны канәгәтләндерүдән баш тарту яисә билгеләнгән таләпләргә туры китерү турындагы суд карарының законлы көченә керүе хакында хәбәр юлланган очрактан тыш.

6. Физик яисә юридик зат файдалануның шартлы рәхсәт ителгән төрәнә рәхсәт бирү яисә мондый рәхсәт бирүдән баш тарту турындагы карарга суд тәртибендә шикаят белдерәргә хокуклы.

14 статья. Рәхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрларынан читкә тайпылуга рәхсәт бирү тәртибе

1. Күләмнәре шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән жир кишәрлекләренә минималь күләмнәреннән кимрәк яисә төзелеш алып бару өчен конфигурацияләре, инженерлык-геологик яисә башка характеристикалары уңайсыз булган булган жир кишәрлекләренә хокук ияләре рәхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларынан читкә тайпылуга, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рәхсәт сорап мәрәжәгать итәргә хокуклы.

1.1. Жир кишәрлекләренә хокук ияләре, әгәр мондый тайпылыш конкрет территориаль зона өчен шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән рәхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрларынан читкә тайпылыш бер яисә берничә чик параметрны бер мәртәбә ун проценттан артмаган күләмдә үзгәртү максатларында кирәк булганда, рәхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрларынан читкә тайпылу өчен рәхсәт сорап мәрәжәгать итәргә хокуклы.

2. Рәхсәт ителгән капитал төзелеш объектларын төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларынан тайпылу, техник регламентлар, норматив техник документлар таләпләрен үтәгәндә, аерым жир кишәрлегә өчен рәхсәт ителә.

Катларның иң чик саны, биналарның, корылмаларның чик биеклегә һәм федераль яисә региональ әһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләре чикләрендә капитал төзелеш объектларының архитектур чишелешләренә таләпләр өлешендә рәхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларынан тайпылу рәхсәт ителми.

Рәхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чикле параметрларынан читкә тайпылуга рәхсәт бирү турындагы гариза электрон имза белән имзаланган электрон документ рәвешендә жибәреләргә мөмкин.

3. Рәхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрларынан читкә тайпылуга рәхсәт алу белән кызыксынучы зат Комиссиягә мондый рәхсәт бирү турында гариза жибәрә.

4. Рәхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чикле параметрларынан читкә тайпылуга рәхсәт бирү турында карар проекты мондый рәхсәт бирү турында гариза кәргән көннән унбиш көн дәвамында әзерләнгән һәм Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында һәм әлегә бүлекнең 19 статьясы нигезләмәләрендә билгеләнгән тәртиптә ижтимагый фикер алышуларда яисә гавами тыңлауларда каралырга тиеш, әлегә статьяның 1.1. өлешендә каралган очрактан тыш.

5. Ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә нигезендә, рәхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чикле

параметрларыннан тайпылуға рәхсәт бирү турында карар проекты буенча Комиссия, мондый фикер алышулар яисә тыңлаулар узган көннән унбиш көн эчендә, кабул ителгән карарның сәбәпләрен күрсәтеп, мондый рәхсәт бирү турында яисә мондый рәхсәт бирүдән баш тарту турында тәкъдимнәр эзерли һәм аларны муниципаль районның Башкарма комитеты житәкчесенә жиберә.

6. Әлеге статьяның 5 өлешендә күрсәтелгән рекомендацияләр нигезендә муниципаль район Башкарма комитеты житәкчесе мондый тәкъдимнәр кергән көннән жиде көн эчендә рәхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан тайпылуға рәхсәт бирү яисә мондый рәхсәт бирүдән баш тарту турында карар кабул итә.

7. Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55.32 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән дәүләт хакимияте башкарма органынан, вазыйфай заттан, дәүләт учреждениесеннән яисә жирле үзидарә органынан үз белдеге белән төзелгән корылманы ачыклау турында жирле үзидарә органына хәбәр кергән көннән башлап, мондый төзелеш урнашкан жир кишәрлегенә карата яисә мондый төзелешкә карата аны жибергәнче яисә билгеләнгән таләпләргә туры китергәнче, файдалануның рәхсәт бирү рәхсәт ителми, әгәр жирле үзидарә органы тарафыннан әлеге хәбәрнамәне карау нәтижәләре буенча Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55.32 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән һәм әлеге хәбәрнамә кергән дәүләт хакимиятенә башкарма органына, вазыйфай затка, дәүләт учреждениесенә яисә жирле үзидарә органына үз белдеге белән төзелгән билгеләрнең булмавы яисә үзбелдекле төзелешне жимерү турындагы дөгъваларны канәгатьләндерүдән баш тарту яисә билгеләнгән таләпләргә туры китерү турындагы суд карарының законлы көченә керүе хакында хәбәр юлланган очрактардан тыш.

8. Физик яисә юридик зат рәхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чикле параметрларыннан тайпылуға рәхсәт яисә мондый рәхсәт бирүдән баш тарту турындагы карарга суд тәртибендә ризасызлык белдерергә хокуклы.

9. Әгәр мондый тайпылыш аэродром янындагы территориядә билгеләнгән күчемсез милек объектларыннан файдалануны чикләүгә туры килмәсә, рәхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуға рәхсәт бирүгә юл куелмый.

IV БҮЛЕК. Территорияне планлаштыру документларын эзерләү турында нигезләмәләр

15 статья. Төп нигезләмәләр

1. Территорияне планлаштыру документларын эзерләү территорияләрне тотрыклы үстерүне тәмин итү, шул исәптән планлаштыру структурасы (кварталлар, микрорайоннар, башка элементлар) элементларын бүлеп бирү, жир кишәрлекләре чикләрен билгеләү, капитал төзелеш объектларын планлаштырып урнаштыру зоналары чикләрен билгеләү максатларында гамәлгә ашырыла.

2. Территорияне планлаштыру документларын эзерләү территориаль зоналарның һәм (яисә) муниципаль районнарны территориаль планлаштыру схемаларында билгеләнгән жирләрдән файдалану һәм (яисә) территорияләрне территориаль планлаштыру схемаларында билгеләнгән планлаштыру структурасының бер яисә берничә чиктәш элементларына, жирлекләренә, шәһәр округларының генераль планнарына карата функциональ зоналарга, аның комплекслы һәм тотрыклы үсеше буенча эшчәнлек гамәлгә ашыру каралган территориягә карата гамәлгә ашырыла.

3. Территорияне планлаштыру документларын эзерләү, территориаль планлаштыру документлары, жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре нигезендә (линия объектларын урнаштыруны күздә тоткан территорияне планлаштыру документларын эзерләүдән тыш); коммуналь инфраструктура системаларын комплекслы үстерү программалары, транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программалары, социаль инфраструктураны комплекслы үстерү программалары, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары, техник регламентлар, кагыйдәләр жыентыклары таләпләре нигезендә; Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренә) бердәм дәүләт реестрына кертелгән мәдәни

мирас объектларының инженерлык тикшеренүләре материалларын һәм нәтижэләрен, ачыкланган мэдәни мирас объектлары территорияләре чикләрен, территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

4. Территорияне планлаштыру документлары төрләренә түбәндәгеләр керә:

территорияне планлаштыру проекты;

территорияне межалау проекты.

5. Территорияне планлаштыру проекты эзерләү түбәндәге максатларда гамәлгә ашырыла:

планировка структурасы элементларын аерып чыгару;

гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрен билгеләү (кызыл линияләр билгеләү юлы белән);

капиталь төзелеш объектларын планлаштырып урнаштыру зоналары чикләрен билгеләү;

территорияне планлаштырып үстерүнең характеристикаларын һәм чиратын билгеләү.

6. Территорияне межалау проекты эзерләү түбәндәге максатларда гамәлгә ашырыла:

төзелә торган һәм үзгәртелә торган жир кишәрлекләренең чикләре урынын билгеләү;

чикләрендә яңа капитал төзелеш объектларын урнаштыру планлаштырылмаган төзелеш территорияләре өчен кызыл линияләр билгеләү, үзгәртү, туктату, шулай ук территориясе чикләрендә урнашкан жир кишәрлеге барлыкка килүгә һәм (яисә) үзгәртүгә бәйле рәвештә кызыл линияләр билгеләү, үзгәртү, гамәлдән чыгару өчен, территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү буенча эшчәнлек алып бару каралмаган территория чикләрендә урнашкан жир кишәрлеген билгеләү, үзгәртү, гамәлдән чыгару өчен, мондый билгеләү, үзгәртү, гамәлдән чыгару гомуми файдаланудагы территориянең чикләрен үзгәртүгә генә китерә торган шартта.

Территорияне межалау проекты эзерләгәндә төзелә торган һәм (яисә) үзгәртелә торган жир кишәрлекләренең чикләре урынын билгеләү эшчәнлекнең конкрет төрләре өчен шәһәр төзелеше регламентлары һәм жир кишәрлекләрен бүлеп бирү нормалары, федераль законнарда һәм Россия Федерациясе субъектлары законнарында билгеләнгән төзелә торган һәм (яисә) үзгәртелә торган жир кишәрлекләренә башка таләпләр, техник регламентлар, кагыйдәләр жыентыклары нигезендә гамәлгә ашырыла.

7. Территорияне планлаштыруның расланган проектлары һәм межалау проектлары нигезендә жирле үзидарә органнары әлеге Кагыйдәләргә территорияль зоналарның чикләрен һәм рөхсәт ителгән төзелеш объектларын төзүнең һәм реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән иң чик параметрларының шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән өлешендә үзгәрешләр кертергә хокуклы.

8. Территорияне планлаштыру документларына, эчтәлегенә, эзерләү һәм раслау тәртибенә карата гомуми таләпләр Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, 2010 елның 25 декабрендәге 98-ТРЗ номерлы «Татарстан Республикасында шәһәр төзелеше эшчәнлеге турында» Татарстан Республикасы Законы, башка норматив хокукый актлар белән билгеләнә.

V. БҮЛЕК. Жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру турында нигезләмәләр

16 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар оештыру һәм уздыру буенча гомуми нигезләмәләр

1. Ижтимагый фикер алышулар яки гавами тыңлаулар кешенең уңайлы тормыш шартларына хокукларын, жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектларының хокук ияләренең хокуклары һәм законлы мәнфәгатләрен үтәү максатыннан үткәрелә.

2. Ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, «Чыпчык авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенең уставы, әлеге Кагыйдәләр, башка норматив хокукый актлар нигезендә үткәрелә.

3. Жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча жәмәгать фикер алышуларына яисә гавами тыңлауларга түбәндәгеләр чыгарыла:

Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре проекты, Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү проектлары;

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында каралган очрақлардан тыш территорияне планлаштыру проектлары һәм территорияне межалау проектлары;

жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләренә рөхсәтләр бирү турындагы карарлар;

рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуға, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәт бирү турындагы карарлар проектлары.

4. Ижтимагый фикер алышуларны яисә гавами тыңлауларны оештыру һәм үткөрү тәртибе «Чыпчык авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге халкына жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар башлану турында хәбәр итүне, тиешле проект белән танышуны, «Чыпчык авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге халкының ижтимагый фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларында катнашуын тәмин итүче башка чараларны, кабул ителгән карарларның нигезле булуын да кертеп, ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар нәтижәләрен бастырып чыгаруны (халыкка житкерүне) күздә тотарга тиеш.

5. Ижтимагый фикер алышуларны, гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыруның тәртибе һәм башка үзенчәлекләре Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 5.1 статьясы нигезләмәләре белән билгеләнгән.

17 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проекты, Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү проектлары буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру үзенчәлекләре

1. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проекты яисә аларга үзгәрешләр кертү проектлары буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар Кагыйдәләр проектын эзерләү Комиссиясе тарафыннан «Чыпчык авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге Башлыгы карары нигезендә уздырыла.

2. Кагыйдәләр проекты буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар дәвамлылығы мондый проект басылып чыккан көннән алып бер айдан ким һәм өч айдан артык булмаган вакыт тәшкил итә.

3. Конкрет территориаль зона өчен билгеләнгән шәһәр төзелеше регламентына үзгәрешләр кертү өлешендә Кагыйдәләргә үзгәрешләр эзерләнгән очрақта, Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү буенча жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар мондый шәһәр төзелеше регламенты билгеләнгән территория зонасы цикләрендә уздырыла. Бу очрақларда ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру срогы бер айдан артык була алмый.

4. Кагыйдәләрне аэродром яны территориясендә билгеләнгән күчемсез милек объектларыннан файдалануны цикләүләргә туры китергән очрақта, шулай ук 20 статьяның 2 өлешендәге г-е пунктларында күрсәтелгән ярашмауларны бетергәндә, ижтимагый фикер алышулар яки гавами тыңлаулар үткәрелми.

Конкрет территориаль зона өчен шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән рөхсәт ителгән файдалану төрләре рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең элек билгеләнгән чик параметрларын үзгәртмичә бер мәртәбә үзгәртелгән очрақта, яисә рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең конкрет территориаль зона өчен шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән бер яки берничә чик параметры ун проценттан артык булмаганча бер мәртәбә үзгәртелгәндә, ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру таләп ителми.

18 статья. Жир кишәрлеген яисә капитал төзелеш объектын файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турында карар проекты буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар

1. Жир кишэрлегеннен яисэ капиталъ төзелеш объекттыннан файдалануның шартлыча рөхсэт ителгән төренэ рөхсэт бирү тәртибе Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы һәм әлеге бүлекнең 13 статьясы нигезләмәләре нигезендә билгеләнә.

2. Шартлы рөхсэт ителгән файдалануга рөхсэт бирү турында карар проекты ижтимагый фикер алышуларда яки гавами тыңлауларда фикер алышырга тиеш. Ижтимагый фикер алышулар яисэ гавами тыңлаулар оештыру һәм үткәрү Комиссия тарафыннан гамәлгә ашырыла.

3. Жир кишэрлеген яисэ капиталъ төзелеш объекттын файдалануның рөхсэт ителгән төре әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясарга мөмкин булган очракта, гавами тыңлаулар мондый тискәре йогынты куркынычы янаган жир кишэрлекләренен һәм капиталъ төзелеш объектларының хокук ияләре катнашында үткәрелә.

4. Комиссия түбәндәге затларга шартлы рөхсэт ителгән төргә рөхсэт бирү турында карар проекты буенча ижтимагый фикер алышулар яисэ гавами тыңлаулар уздыру турында хәбәрләр жибәрә:

әлеге рөхсэт соратып алына торган жир кишэрлеге белән гомуми чикләре булган жир кишэрлекләре хокук ияләренә;

әлеге рөхсэт соратып алына торган жир кишэрлеге белән гомуми чикләре булган жир кишэрлекләрендә урнашкан капиталъ төзелеш объектларының хокук ияләренә;

әлеге рөхсэт соратып алына торган капиталъ төзелеш объектынның бер өлеше булган биналарның хокук ияләренә.

Күрсәтелгән хәбәрләр кызыксынган затның шартлы рәвештә рөхсэт бирү турында гаризасы алынган көннен соң жиде эш көненнен дә соңга калмыйча жибәрелә.

5. Ижтимагый фикер алышулар яисэ гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә басылып чыккан көнгә кадәр аларны уздыру турында «Чыпчык авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге халкына хәбәр иткән көннен алып «Чыпчык авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы һәм (яисә) «Чыпчык авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге вәкиллеке органының норматив хокукый актлары белән билгеләнә һәм бер айдан артык була алмый.

6. Шартлы рөхсэт ителгән файдалануга рөхсэт бирү турында карар проекты буенча ижтимагый фикер алышуларны оештыру һәм үткәрү белән бәйле чыгымнарны мондый рөхсәтне алу белән кызыксынган физик яки юридик зат күтәрә.

7. Жир кишэрлегеннен яисэ капиталъ төзелеш объекттыннан файдалануның рөхсэт ителгән төре шәһәр төзелеше регламентына жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү өчен билгеләнгән тәртиптә, шартлы рөхсэт ителгән файдалануга рөхсэт бирү белән кызыксынган физик яисә юридик зат инициативасы буенча жәмәгать фикер алышулары яки гавами тыңлаулар уздырганнан соң кертелгән булса, мондый затка файдалануның рөхсэт ителгән төренә рөхсэт бирү турындагы карар ижтимагый фикер алышулар яисэ гавами тыңлаулар үткәрмичә кабул ителә.

19 статья. Капиталъ төзелеш объектларын рөхсэт ителгән төзүен, реконструкцияләүен һәм чик параметрларыннан читләшүгә рөхсэт бирү мәсьәләсе буенча ижтимагый фикер алышулар яисэ гавами тыңлаулар

1. Капиталъ төзелеш объектларын рөхсэт ителгән төзелешнен, реконструкцияләүен чикле параметрларыннан читкә тайпылуга рөхсэт бирү тәртибе Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы һәм әлеге бүлекнең 14 статьясы нигезләмәләре нигезендә билгеләнә.

2. Капиталъ төзелеш объектларын рөхсэт ителгән төзелешнен, реконструкцияләүен чикле параметрларыннан читкә тайпылуга рөхсэт бирү турындагы карар проекты ижтимагый фикер алышуларда яисэ гавами тыңлауларда фикер алышырга тиеш. Ижтимагый фикер алышулар яисэ гавами тыңлаулар оештыру һәм үткәрү Комиссия тарафыннан гамәлгә ашырыла.

3. Капиталъ төзелеш объектларын рөхсэт ителгән төзелешнен, реконструкцияләүен чикле параметрларыннан читкә тайпылуга рөхсэт бирү турындагы карар проекты буенча ижтимагый фикер алышуларны оештыру һәм үткәрү белән бәйле чыгымнарны мондый рөхсәт алу белән кызыксынучы физик яисә юридик зат күтәрә.

VI БҮЛЕК. Жирдән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында нигезләмәләр

20 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү тәртибе

1. Әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 31 - 33 статьяларында каралган тәртиптә һәм нигезләрдә гамәлгә ашырыла.

2. Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү мәсьәләсен карау өчен түбәндәгеләр нигез була:

а) Кагыйдәләрнең жирлекнең генераль планы һәм (яисә) муниципаль районны территорияль планлаштыру схемасының күрсәтелгән генераль планга һәм (яисә) территорияль планлаштыру схемасына үзгәрешләр кертү нәтижәсендә барлыкка килгән туры килмәве;

б) Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан вәкаләт бирелгән федераль башкарма хакимият органынан Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән срокларда үтәү өчен мәжбүри булган Кагыйдәләрдә жибәрелгән аэродром яны территориясендә урнашкан күчмәсез милек объектларыннан файдалануны чикләү очракларын бетерү турында күрсәтмә керүе;

в) территорияль зоналарның чикләрен үзгәртү, шәһәр төзелеше регламентларын үзгәртү турында тәкъдимнәр керү;

г) Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында чагылдырылган территорияләрдән, мәдәни мирас объектлары территорияләреннән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләренә урнашу урыны турындагы белешмәләренә күчмәсез мөлкәтнең Бердәм дәүләт реестрында күрсәтелгән зоналар, территорияләр чикләренә урнашу урынын тасвирлауга туры килмәве;

д) шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән территорияләреннән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрендә тулысынча яисә өлешчә урнашкан, Бердәм дәүләт реестрындагы күчмәсез мөлкәтнең мондый зоналар, территорияләр чикләрендә күчмәсез мөлкәт объектларыннан файдалануның чикләүләре федераль, региональ һәм жирле әһәмияттәге истәлекле урыннар жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалану чикләүләренә туры килмәве;

е) территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарны билгеләү, үзгәртү, гамәлдән чыгару, мәдәни мирас объекты территориясе чикләрен, федераль әһәмияттәге тарихи жирлек территориясен, региональ әһәмияттәге тарихи жирлек территориясен билгеләү, үзгәртү;

ж) территорияне комплекслы үстерү турында карар кабул ителү.

3. Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турындагы тәкъдимнәр Комиссиягә жибәрелә:

федераль башкарма хакимият органнары тарафыннан Кагыйдәләр федераль әһәмияттәге капитал төзелеш объектларының эшләвенә, урнашуына комачауларга мөмкин булган очракларда;

Кагыйдәләр региональ әһәмияттәге капитал төзелеш объектларының эшләвенә, урнашуына комачауларга мөмкин булган очракларда Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары тарафыннан;

Кагыйдәләр муниципаль районның жирле әһәмияттәге капитал төзелеш объектларының эшләвенә, урнашуына комачауларга мөмкин булган очракларда муниципаль районның жирле үзидарә органнары тарафыннан;

жирлекнең тиешле территориясендә жирдән файдалануны һәм төзелешне жайга салу тәртибен камилләштерергә кирәк булган очракларда жирле үзидарә органнары тарафыннан;

физик яисә юридик затлар тарафыннан инициатив тәртиптә яки Кагыйдәләрне куллану нәтижәсендә жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектлары нәтижәле файдаланылмаса, аларның хокук ияләренә зыян салынса, жир кишәрлекләренә һәм капитал төзелеш объектларының хакы кими, гражданның һәм аларның берләшмәләренә хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре гамәлгә ашырылмаган очракларда

вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы яисә Россия Федерациясе төзегән һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан кабул ителгән территорияне комплекслы үстерү турындагы карарны гамәлгә ашыруны тәэмин итүче юридик зат тарафыннан;

Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенен иң югары башкарма органы, территорияне комплекслы үстерү турында карар кабул иткән жирле үзидарә органы, Россия Федерациясе субъекты төзегән һәм территорияне комплекслы үстерү турында Россия Федерациясе субъекты кабул иткән карарны гамәлгә ашыруны тәмин итүче юридик зат, яисә территорияне комплекслы үстерү турында карарны гамәлгә ашыру максатларында территорияне комплекслы үстерү турында шартнамә төзелгән зат белән гамәлгә ашыруны тәмин итүче зат тарафыннан.

Кагыйдәләргә аэродром яны территориясендә билгеләнгән күчәмсез милек объектларыннан файдалануның чикләүләренә туры китерүне күздә тоткан үзгәрешләр кертү проекты Комиссия тарафыннан карала алмый.

4. Кагыйдәләр белән Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 31 статьясындагы 3.1 өлеше нигезендә жирлек территориясендә федераль эһәмияттәге объектларны, региональ эһәмияттәге объектларны, муниципаль районның жирле эһәмияттәге объектларын территорияль планлаштыру документларында каралган (линия объектларыннан тыш) урнаштыру мөмкинлеге тәмин ителмәгән очракта, вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы, Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенен вәкаләтле органы, муниципаль районның вәкаләтле жирле үзидарә органы «Чыпчык авыл жирлегенә» муниципаль берәмлеге Башлыгына күрсәтелгән объектларны урнаштыруны тәмин итү максатларында Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турындагы таләпне юллый.

Бу очракта «Чыпчык авыл жирлегенә» муниципаль берәмлеге Башлыгы Кагыйдәләргә шундый таләп алынган көннән алып утыз көн эчендә үзгәрешләр кертүне тәмин итә.

5. Расланган Кагыйдәләр жир кишәрлекләреннән һәм (яисә) аларда урнашкан капитал төзелеш объектларыннан файдалануның чикләүләренә каршы килә торган һәм чикләрендә тулысынча яисә өлешчә аэродром территориясе урнашкан аэродром яны территориясендә билгеләнгән икътисадый һәм башка эшчәнлекке гамәлгә ашыру өлешендә кулланылмый.

«Чыпчык авыл жирлегенә» муниципаль берәмлеге Башлыгы Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан вәкаләт бирелгән федераль башкарма хакимият органыннан күрсәтмә алгач, Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турында карар кабул итәргә тиеш. Күрсәтелгән күрсәтмәгә «Чыпчык авыл жирлегенә» муниципаль берәмлеге башлыгы суд тәртибендә шикаять бирергә мөмкин.

«Чыпчык авыл жирлегенә» муниципаль берәмлеге Башлыгы аларны аэродром яны территорияләрендә билгеләнгән күчәмсез милек объектларыннан файдалануны чикләүгә туры китерү өлешендә Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертүне алты айдан артмаган срокта тәмин итә.

6. Әлеге статьяның 2 өлешендәге г-е пунктларында каралган очракларда дәүләт хакимиятенен башкарма органы яисә жирле үзидарә органы территорияләрдән, мәдәни мирас объектлары территорияләреннән файдалануның махсус шартлары булган зоналарны урнаштыруга, федераль эһәмияттәге тарихи жирлекләр, региональ эһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләре чикләрен раслауга вәкаләтле органнар «Чыпчык авыл жирлегенә» муниципаль берәмлеге башлыгына территорияләрдән, мәдәни мирас объектлары территорияләреннән, федераль эһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләреннән, региональ эһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләреннән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрен чагылдыру өлешендә үзгәрешләр кертү турындагы таләпне жибәрә, мондый зоналар, территорияләр чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләүне билгеләү турында таләп итә.

Күрсәтелгән очракта, шулай ук территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарны билгеләү, үзгәртү яисә туктату турында, мәдәни мирас объекты территориясе чикләре турында йә әлеге статьяның 2 өлешендәге г -е пунктларында каралган нигезләр ачыкланган көннән «Чыпчык авыл жирлегенә» муниципаль берәмлеге башлыгы Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проектын эзерләү турында карар кабул итәргә тиеш. Шулай ук вакытта әлеге өлештә каралган таләп нигезендә аларны төгәлләштерү максатларында жирләрдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләренә раслау таләп ителми.

Территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрен чагылдыру, мәдәни мирас объектлары территорияләрен, федераль эһәмиятле тарихи жирлекләр территорияләрен, региональ эһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләрен, мондый зоналар, территорияләр чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан

файдалануның чиклүүлөрөн билгеләү өлешендә жирләрден файдалану һәм төзелеш алып бару Кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү срогы территорияләрден файдалануның махсус шартлары булган зоналарны, мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләрен билгеләү, федераль эһәмияттәге тарихи жирлекләр, региональ эһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләре чикләрен раслауга вәкаләтле дәүләт хакимиятенең башкарма органынан яки жирле үзидарә органынан таләп кәргән көннән, мәдәни мирас объекты территориясе чикләре турында хокукларны теркәү органынан территориядән файдалануның махсус шартлары булган зонаның гамәлдә булуын билгеләү, үзгәртү яисә туктату турында бөлешмәләр кәргән, яки әлегә статьяның 2 өлешендәге г - е пунктларында каралган жирләрден файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү өчен нигезләр ачыкланган көннән алып алты айдан да арта алмый.

7. Территорияне комплекслы үстерү турында карар гамәлгә ашыру максатларында Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертелгән очракта, мондый үзгәрешләр территорияне комплекслы үстерү максатларында территорияне планлаштыру проектын раслаган көннән алып туксан көннән дә соңга калмыйча кертеләргә тиеш.

8. Әлегә статьяның 4 һәм 5 өлешләрендә каралган, шулай ук әлегә статьяның 2 өлешендәге г-е пунктларында күрсәтелгән чагышмауларны бетергән очрақларда, ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру таләп ителми.

9. Комиссия, Кагыйдәләргә аэродром яны территорияләрендә билгеләнгән күчемсез милек объектларынан файдалануны чикләүгә туры китерү өлешендә, һәм әлегә статьяның 2 өлешендәге г-е пунктларында күрсәтелгән чагышмауларны бетергән очрақларда үзгәрешләр кертү очрақларынан тыш, Кагыйдәгә үзгәреш кертү турында тәкъдим кертелгән көннән алып уегерме биш көн эчендә бәяләмә эзерли, ул Кагыйдәләргә кәргән тәкъдимнәр нигезендә үзгәрешләр кертү турында рекомендацияләрне үз эченә ала, яисә мондый тәкъдимне кире кагу турында, кире кагу сәбәпләрен күрсәтеп һәм бу бәяләмәне «Чыпчык авыл жирлегә» муниципаль берәмлегә Башкарма комитеты житәкчесенә жибәрә.

10. «Чыпчык авыл жирлегә» муниципаль берәмлегә Башкарма комитеты житәкчесе, Комиссия бәяләмәсендәге рекомендацияләрне исәпкә алып, утыз көн эчендә Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проектын эзерләү турында яисә, кире кагу сәбәпләрен күрсәтеп, Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турында тәкъдимне кире кагу хакында карар кабул итә һәм мондый карарның күчермәсен мөрәжәгать итүчеләргә жибәрә.

11. Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү жирле үзидарәнең вәкиллекле органы тарафыннан расланса, жирле үзидарәнең вәкиллекле органына жибәрелгән Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турындагы проект күрсәтелгән орган утырышында якындагы утырыштан соң килүче утырыштан соңга калмыйча каралырга тиеш.

12. Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проектын эзерләү турындагы карар (капар) күрсәтелгән проектны эзерләү эшләрен уздыру тәртибен һәм срокларын, проектны эзерләүгә кагылышлы башка нигезләмәләрне үз эченә алырга тиеш.

13. «Чыпчык авыл жирлегә» муниципаль берәмлегә Башкарма комитеты Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проектын эзерләү турында карар кабул итү көненнән алып ун көн эчендә мондый карар кабул итү турындагы хәбәрне билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгаруны (халыкка житкерүне) тәмин итә. Хәбәрдә күрсәтелә:

Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проектын эзерләү эшләрен уздыру тәртибе һәм сроклары;
кызыксынган затларның Комиссиягә тәкъдимнәр жибәрү тәртибе;
эшләрне оештыруның башка мәсьәләләре.

Кагыйдәләр аэродром яны территориясендә билгеләнгән күчемсез милек объектларынан файдалануны чикләүгә туры китергән очракта, шулай ук әлегә статьяның 2 өлешендәге г-е пунктларында күрсәтелгән чагышмауларны бетергән очрақларда, Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проектын эзерләү турында карар кабул итү турындагы хәбәрне бастырып чыгару (халыкка житкерү) таләп ителми.

14. Федераль эһәмияттәге тарихи жирлек территориясенә яисә региональ эһәмияттәге тарихи жирлек территориясенә карата эзерләнгән Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проекты мәдәни мирас объектларын саклап калу, алардан файдалану, аларны популярлаштыру һәм дәүләт саклавы

өлкәсендә Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләт биргән федераль башкарма хакимият органы, мәдәни мирас объектларын саклау өлкәсендә вәкаләтле Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органы белән гамәлдәге законнар нигезендә килештерелгә тиеш.

Федераль яисә региональ эһәмиятгәге махсус сакланылучы табигать территориясе чикләрендә тулысынча торак пункт турнашкан очракта, әлеге махсус сакланылучы табигать территориясе чикләрендә урнашкан шундый торак пункт территориясенә карата эзерләнгән жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре проекты махсус саклана торган табигать территориясен үз карамагында тоткан федераль башкарма хакимият органы, Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органы белән килештерелгә тиеш. Килештерү предметы булып, күрсәтелгән торак пункт территориясенә карата билгеләнә торган шәһәр төзелеше регламентының махсус сакланылучы табигать территорияләре турында Россия Федерациясе законнарында һәм махсус саклана торган табигать территориясе турындагы нигезләмәдә каралган махсус саклау режимына туры килүе тора. Килештерү Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

15. Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проектын эзерләгәннән соң, «Чыпчык авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты Комиссия тәкъдим иткән проектны техник регламентлар, территорияль планлаштыру документлары таләпләренә, Бердәм дәүләт күчемсез мөлкәт реестры белешмәләренә, шәһәр төзелеше эшчәнлеген тәмин итүнең дәүләт мәгълүмат системаларында булган белешмәләргә, документларга һәм материалларга туры килүен тикшерә.

16. Күрсәтелгән тикшерү нәтижәләре буенча «Чыпчык авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты «Чыпчык авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге Башлыгына Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проектын жиберә яисә аның әлеге статьяның 10 өлешендә күрсәтелгән таләпләргә һәм документларга туры килмәве ачылган очракта, Комиссиягә эшләп бетерү өчен жиберә.

17. «Чыпчык авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге Башлыгы Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проектын алганда проектны алган көннән соң ун көннән дә соңга калмыйча проект буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру турында карар кабул итә.

18. Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проекты буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар әлеге Кагыйдәләрнең 17 статьясы нигезләмәләре нигезендә Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында, башка норматив хокукый актларда билгеләнгән тәртиптә уздырыла.

19. Кагыйдәгә үзгәрешләр жирле үзидарә органнарының норматив хокукый актларын рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү) өчен билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарылырга һәм «Интернет» челтәрендә «Чыпчык авыл жирлегә» муниципаль берәмлегенә яисә муниципаль районның рәсми сайтында урнаштырылырга тиеш.

20. Кагыйдәләргә үзгәрешләр территорияль планлаштыруның федераль дәүләт мәгълүмат системасында Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проектын раслау датасыннан ун көннән дә соңга калмыйча урнаштырылырга тиеш.

21. Физик һәм юридик затлар Кагыйдәләргә суд тәртибендә үзгәрешләргә раслау турындагы карарга ризасызлык белдерергә хокуклы.

VII БҮЛЕК. Жирдән файдалануның һәм төзелешнең башка мәсьәләләрен жайга салу турында нигезләмәләр

21 статья. Территориаль зоналар чикләре турында мәгълүматны күчемсез мөлкәтнең Бердәм дәүләт реестрына кертү

1. Территориаль зоналар чикләре турында күчемсез мөлкәтнең Бердәм дәүләт реестрына белешмәләр кертү кагыйдәләре «Күчемсез милекне дәүләт теркәве турында» 2015 елның 13 июлендәге 218-ФЗ номерлы Федераль законның 32, 34 статьялары нигезләмәләре белән билгеләнә.

2. Әлеге Кагыйдәләр белән территорияль зоналар, шул исәптән чикләре күчемсез мөлкәтнең Бердәм дәүләт реестрында булган жир кишәрлекләре, торак пунктлар яисә муниципаль берәмлекләрнең чикләре урынын билгеләүдә хаталарны исәпкә алып билгеләнә.

Бердэм дәүләт күчөмсөз мөлкәт реестрында белешмәләре булмаган торак пунктлар чикләренә карата аларның чикләрен билгеләүдәге хаталар исәпкә алынмый.

Татарстан Республикасы Биектау
муниципаль районы Советының
2022 елның 31 мартындагы 160
номерлы карары белән расланды

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БИЕКТАУ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
«ЧЫПЧЫК АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ»
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕНЕҢ

ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ АЛЫП БАРУ КАГЫЙДӘЛӘРЕ

II КИСӘК. ШӘһӘР ТӨЗЕЛЭШЕН ЗОНАЛАШТЫРУ КАРТАЛАРЫ
III КИСӘК. ШӘһӘР ТӨЗЕЛЭШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ

ЭЧТӘЛЕК

ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ КАГЫЙДӘЛӘРЕНЕҢ СОСТАВЫ	3
II КИСӘК. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЭШЕН ЗОНАЛАШТЫРУ КАРТАЛАРЫ	4
VIII БҮЛЕК. «Чыпчык авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясенең шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары	5
22 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар	5
23 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләре	5
24 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләре, тарихи жирлекләр территорияләре чикләре, мәдәни мирас объектларын саклау зоналары чикләре	6
III КИСӘК. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЭШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ	7
IX БҮЛЕК. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрен, жир кишәрлекләренең иң чик күләмнәрен һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрларын билгеләү өлешендә Шәһәр төзелеше регламентлары	7
25 статья. Территориаль зоналар	7
26 статья. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган жир кишәрлекләре булган территориаль зоналар	22
27 статья. Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләре булган территориаль зоналар	22
X. БҮЛЕК. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләүләр.....	23
28 статья. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар	23
29 Мәдәни мирас объектларын саклау шартлары буенча жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү	25
XI БҮЛЕК. Территориянең коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәэмин ителешенең мөмкин булган минималь дәрәжәсенең исәп күрсәткечләре һәм мондый объектларның халык өчен территориаль мөмкин булган максималь күләменең исәп-хисап күрсәткечләре	25
30 статья. Төп нигезләмәләр	25
XII БҮЛЕК. Жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләрен тасвирлау	26
31 статья. Төп нигезләмәләр	26

ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛеш КАГЫЙДӘЛӘРЕНЕҢ СОСТАВЫ

Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының «Чыпчык авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенә Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре (алга таба - Кагыйдәләр) түбәндәге составта эшләнде:

I кисәк. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрен куллану тәртибе, жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү тәртибе

II кисәк. Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары

График материаллар:

№ т/б	Исеме	Масштаб
1	Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар	1:10 000
2	Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләре	1:10 000

III кисәк. Шәһәр төзелешен регламентлары

Кушымта

Территориаль зоналар чикләре турында белешмәләр

II КИСӘК. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЕШЕН ЗОНАЛАШТЫРУ КАРТАЛАРЫ

VIII БҮЛЕК. «Чыпчык авыл жирлеген» муниципаль берәмлеге территориясенен шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары

22 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар

1. Шәһәр төзелешен зоналаштыруның күрсәтелгән картасы әлеге Кагыйдәләренен аерылгысыз өлеше булып тора.

2. Күрсәтелгән картада түбәндәгеләр чагылдырылган:

территориаль зоналарның чикләре һәм аларның код билгеләре;
шәһәр төзелешен регламентларының гамәле кагылмый торган территорияләр;
шәһәр төзелешен регламентлары билгеләнми торган территорияләр.

Территориаль зоналарның чикләре әлеге Кагыйдәләренен 1 томының 9 статьясы нигезләмәләре нигезендә билгеләнә.

3. «Чыпчык авыл жирлеген» муниципаль берәмлеге территориясендә территориаль зоналарның түбәндәгеләр күрсәтелгән:

индивидуаль торак төзелешен зоналары;
аз катлы күпфатирлы торак төзелешен зоналары;
күпфункцияле ижтимагый-эшлекле төзелеш зоналары;
транспорт инфраструктурасы зоналары;
инженерлык инфраструктурасы зоналары;
сәнәгать житештерүе объектлары зоналары;
склад объектлары зоналары;
авыл хужалыгын тәэмин итү объектлары зоналары;
авыл хужалыгы житештерүе объектлары зоналары;
коллектив бакчачылык зоналары;
табигый ландшафтлар зоналары;
зиратлар зоналары;
махсус билгеләнештәгелә зоналар.

4. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында, мондый эшчәнлекне гамәлгә ашыру планлаштырылган очракта, чикләрендә территорияне комплекслы үстерү күздә тотыла торган территорияләр мәжбүри тәртиптә билгеләнә. Мондый территорияләренен чикләре бер яки берничә территориаль зона чикләрендә билгеләнә.

Территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру күздә тотыла торган территорияләр чикләре жирле үзидарәнен вәкаләтле органы территорияне комплекслы үстерү турындагы карары һәм территорияне комплекслы үстерү турындагы шартнамә нигезендә әзерләнгән территорияне планлаштыру документлары нигезендә жирле үзидарәнен вәкаләтле органы һәм ачык аукционда жинүче арасында территорияне комплекслы үстерү турында шартнамә төзү хокукына ия булган яисә Россия Федерациясә Шәһәр төзелешен кодексы нигезендә мондый шартнамә төзү хокукына ия башка затлар арасында төзелгән территорияне планлаштыру документлары нигезендә билгеләнә.

Чикләрендә территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру каралган территорияләр «Чыпчык авыл жирлеген» муниципаль берәмлеге чикләрендә билгеләнмәгән, шуңа бәйлә рәвештә әлеге Кагыйдәләр материалларында чагылдырылмаган.

23 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләре

1. Шәһәр төзелешен зоналаштыруның күрсәтелгән картасы әлеге Кагыйдәләренен аерылгысыз өлеше булып тора (2 нче кушымта).

2. Күрсәтелгән картада чагылдырылган:

Бердәм дәүләт күчемсез мөлкәт реестры белешмәләренә яисә расланган зона проектына нигезләнеп чагылдырылган, билгеләнгән тәртиптә расланган территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләре;

норматив-техник документлар таләпләре һәм кагыйдәләр (якынча) нигезендә сайлап алынган территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләре.

3. Билгеләнгән тәртиптә расланган, Бердәм дәүләт күчемсез мөлкәт реестры белешмәләре нигезендә йә расланган зона проектына нигезләнеп чагылдырылган территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләре Россия Федерациясә законнары нигезендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануга өстәмә чикләүләр сала. Характеристикалары законнарда, башка норматив хокукый актларда билгеләнгән куллану режимнарына туры килми торган территориядән файдалануның махсус шартлары булган мондый зоналар чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектлары әлегә Кагыйдәләргә туры килми торган булып санала.

4. Шәһәр төзелешен зоналаштыруның күрсәтелгән Картасында территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләреннән тыш, мәдәни мирас объектларының, мәдәни мирас объектлары билгеләренә ия объектларның, мәдәни мирас объектлары территориясә, тарихи жирлекләр территорияләре чикләренең урнашкан урыны чагылдырыла.

5. Күрсәтелгән картада шулай ук белешмәләре Бердәм дәүләт күчемсез милек реестрында булган урманчылыкларның чикләре чагылдырылды. Урманчылык чикләре мәгълүмати максатларда чагылдырылган һәм аларга карата Россия Федерациясә Урман кодексы нигезендә урман хужалыгы регламенты гамәлдә булган жирләренә билгеләргә мөмкинлек бирә.

24 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләре, тарихи жирлекләр территорияләре чикләре, мәдәни мирас объектларын саклау зоналары чикләре

1. Шәһәр төзелешен зоналаштыруның күрсәтелгән картасында мәдәни мирас объектларын саклау зоналары чикләре күрсәтелә.

«Чыпчык авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге территориясендә мәдәни мирас объектларын саклау зоналарының билгеләнгән чикләре булмаганга күрә, әлегә Карта әзерләнми.

III КИСӘК. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЭШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ

IX БҮЛЕК. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрен, жир кишәрлекләрененң иң чик күләмнәрен һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрларын билгеләү өлешендә Шәһәр төзелеше регламентлары

25 статья. Территориаль зоналар

1. Индивидуаль торак төзелеше зоналары

«Чыпчык авыл жирлегә» муниципаль берәмлегә территориясендә түбәндәге индивидуаль торак төзелеше зоналары күрсәтелде:

Зонаның исеме	Зонаның индексы
индивидуаль торак төзелеше зонасы	Ж1
индивидуаль торак төзелеше зонасы Ж1.2	Ж1.2
индивидуаль торак төзелеше зонасы Ж1.3	Ж1.3
индивидуаль торак төзелеше зонасы Ж1.4	Ж1.4

Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләрененң иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төренен коды *	Рөхсәт ителгән файдалану төренен исеме *	Жир кишәрлекләрененң иң чик күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
		жир кишәрлегенен күләме (кв.м)	катларның чик саны һәм төзелешнең чик биеклегә	төзелешнең максималь проценты (%)	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
2.1	Индивидуаль торак төзелеше өчен	минималь – 1000 кв. м; максималь – 2500 кв. м.	Төп төзелештәгә катларның иң чик саны - 3 (мансардны да кертеп), ярдәмче корылмалар - 1; Төп төзелешнең иң чик биеклегә - 10 м; ярдәмче корылмалар - 3,5 м (яссы түбәле), 4,5 м (скат түбәле, конёкта биеклегә). Коймаларның максималь биеклегә - 2,0 м.	30	5 м - урамга чыгучы жир кишәрлегә якларыннан; 3 м – төп төзелеш өчен башка якларыннан; ян юлга чыга торган яктан ярдәмче корылмалар өчен; 1 м - урам-юл челтәренә чыкмый торган яктан ярдәмче корылмалар өчен
2.2	Шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен (йорт янындагы жир кишәрлегә)	минималь – 1000 кв. м; максималь – 2500 кв. м.	Төп төзелештәгә катларның иң чик саны - 3 (мансардны да кертеп), ярдәмче корылмалар - 1; Төп төзелешнең иң чик биеклегә - 10 м; ярдәмче корылмалар - 3,5 м (яссы түбәле), 4,5 м (скат түбәле, конёкта биеклегә). Коймаларның максималь биеклегә - 2,0 м.	30	5 м - урамга чыгучы жир кишәрлегә якларыннан; 3 м – төп төзелеш өчен башка якларыннан; ян юлга чыга торган яктан ярдәмче корылмалар өчен;

2.3	Блокланган торак төзелеше	минималъ – 1000 кв. м; максималъ – 2500 кв. м	Төп төзелештәгә катларның иң чик саны - 3 (мансардны да кертеп), ярдәмче корылмалар - 1; Төп төзелешнең иң чик биеклеге - 10 м; ярдәмче корылмалар - 3,5 м (яксы түбәле), 4,5 м (скат түбәле, конёкта биеклеге). Коймаларның максималъ биеклеге - 2,0 м.	30	5 м - урамга чыгуучы жир кишәрлеге якларыннан; 3 м – төп төзелеш өчен башка якларыннан; ян юлга чыга торган яктан ярдәмче корылмалар өчен; 1 м - урам-юл челтәренә чыкмый торган яклардан ярдәмче корылмалар өчен
2.7	Торак төзелешенә хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
2.7.1	Автотранспорт саклау	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
2.7.2.	Гаражларны үз ихтыяжлары өчен урнаштыру	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
12.0	Гомуми файдалану жир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр

Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре

билгеләнмиләр

Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре

2.1.1	Аз катлы күпфатирлы торак төзелеше	минималъ – 1000 кв. м.; максималъ – билгеләнми.	Төп төзелештәгә катларның иң чик саны - 4 (мансардны да кертеп); Төп төзелешнең иң чик биеклеге - 15 м; Койманың максималъ биеклеге - 1 м.	40	5 м.
4.9.1.3	Автомобиль юу урыннары	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
4.9.1.4	Автомобильләрне ремонтлау	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
13.1	Яшелчәчелек алып бару	минималъ – 1000 кв. м.; максималъ – 2500 кв. м.	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр

* Дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенә 10.11.2020 ел № П/0412 боерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә

Башка таләпләр:

Автомобиль транспортын саклау урыннарыннан тыш, барлык ярдәмче корылмаларны урамнар ягыннан урнаштыру рөхсәт ителми.

Әлеге статъяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

2. Аз катлы күпфатирлы торак төзелеше зоналары

«Чыпчык авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә азкатлы күпфатирлы торак төзелешенә түбәндәге зоналары күрсәтелде:

Зонаның исеме	Зонаның индексы
---------------	-----------------

азкатлы күпфатирлы торак төзелеше зонасы	Ж2
--	----

Жир кишәрлекләрәннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләрәннән иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төренен коды *	Рөхсәт ителгән файдалану төренен исеме *	Жир кишәрлекләрәннән иң чик күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
		жир кишәрлеге күләме (кв.м)	катларның чик саны һәм төзелешнең чик биеклеге	төзелешнең максималь проценты (%)	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
2.1.1	Аз катлы күпфатирлы торак төзелеше	минималь – 1000 кв. м.; максималь – билгеләнми.	Төп төзелештәге катларның иң чик саны - 4 (мансардны да кертеп); Төп төзелешнең иң чик биеклеге - 15 м; Койманың максималь биеклеге - 1 м.	40	5 м.
2.3	Блокланган торак төзелеше	минималь – 1000 кв. м; максималь – 2500 кв. м.	Төп төзелештәге катларның иң чик саны - 3 (мансардны да кертеп), ярдәмче корылмалар - 1; Төп төзелешнең иң чик биеклеге - 10 м; ярдәмче корылмалар - 3,5 м (яссы түбәле), 4,5 м (скат түбәле, конёкта биеклеге). Коймаларның максималь биеклеге - 2,0 м.	30	5 м - урамга чыгучы жир кишәрлеге якларыннан; 3 м – төп төзелеш өчен башка якларыннан; ян юлга чыга торган яктан ярдәмче корылмалар өчен; 1 м - урам-юл челтәрәнә чыкмый торган яктан ярдәмче корылмалар өчен
2.7	Торак төзелешенә хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
2.7.2	Гаражларны үз ихтыяжлары өчен урнаштыру	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
12.0	Гомуми файдалану жир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре					
билгеләнмиләр					
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
2.1	Индивидуаль торак төзелеше өчен	минималь – 1000 кв. м; максималь – 2500 кв. м.	Төп төзелештәге катларның иң чик саны - 3 (мансардны да кертеп), ярдәмче корылмалар - 1; Төп төзелешнең иң чик биеклеге - 10 м; ярдәмче корылмалар - 3,5 м (яссы	20	5 м - урамга чыгучы жир кишәрлеге якларыннан; 3 м – төп төзелеш өчен башка якларыннан; ян юлга чыга торган яктан ярдәмче корылмалар өчен; 1 м - урам-юл

			түбәле), 4,5 м (скат түбәле, конёкта биеклеге). Коймаларның максималь биеклеге - 2,0 м.		челтәренә чыкмый торган яклардан ярдәмче корылмалар өчен
2.2	Шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен (йорт янындагы жир кишәрлеге)	минималъ – 1000 кв. м; максималъ – 2500 кв. м.	Төп төзелештәге катларның иң чик саны - 3 (мансардны да кертеп), ярдәмче корылмалар - 1; Төп төзелешнең иң чик биеклеге - 10 м; ярдәмче корылмалар - 3,5 м (яксы түбәле), 4,5 м (скат түбәле, конёкта биеклеге). Коймаларның максималь биеклеге - 2,0 м.	20	5 м - урамга чыгучы жир кишәрлеге якларыннан; 3 м – төп төзелеш өчен башка якларыннан; ян юлга чыга торган яктан ярдәмче корылмалар өчен; 1 м - урам-юл челтәренә чыкмый торган яклардан ярдәмче корылмалар өчен
4.9.1.3	Автомобиль юу урыннары	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
4.9.1.4	Автомобильләрне ремонтлау	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
13.1	Яшелчәчелек алып бару	минималъ – 1000 кв. м.; максималъ – 2500 кв. м.	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр

* Дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенен 10.11.2020 ел № П/0412 боерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә

Башка таләпләр:

Автомобиль транспортын саклау урыннарыннан тыш, барлык ярдәмче корылмаларны урамнар ягыннан урнаштыру рөхсәт ителми.

Социаль, коммуналь-көнкүреш, административ һәм башка билгеләнештәге рөхсәт ителгән объектлар торак йортларның аскы ике катында урнаша ала яки, әгәр аларның килүчеләргә торак (ишегалды) территориясеннән аерым керү урыны, автотранспортны вакытлыча куярга ачык кунак автостоянкаларын оештыру өчен килү юллары һәм мәйданчыклары булган очракта, янкорма итеп төзелә ала.

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

3. Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле төзелеш зоналары

«Чыпчык авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә түбәндәге күпфункцияле ижтимагый-эшлекле төзелеш зоналары тәкъдим ителде:

Зонаның исеме	Зонаның индексы
күпфункцияле ижтимагый-эшлекле төзелеш зонасы	ОД1
күпфункцияле ижтимагый-эшлекле төзелеш зонасы ОД1.0	ОД1.0
күпфункцияле ижтимагый-эшлекле төзелеш зонасы ОД1.3	ОД1.3

Жир кишэрлөклөрөнөн һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсэт ителгән файдалану төрлөрө; жир кишэрлөклөрөнөң иң чик (минималъ һәм (яисә) максималъ) күләмнәре һәм рөхсэт ителгән төзелешнөң, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнөң иң чик параметрлары:

Рөхсэт ителгән файдалану төрөнөң коды *	Рөхсэт ителгән файдалану төрөнөң исеме *	Жир кишэрлөклөрөнөң иң чик күләмнәре һәм рөхсэт ителгән төзелешнөң, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнөң иң чик параметрлары			
		жир кишэрлөгө күләме (кв.м)	катларның чик саны һәм төзелешнөң чик биеклөгө	төзелешнөң максималъ проценты (%)	жир кишэрлөкләре чикләреннән минималъ чигенүләр
Рөхсэт ителгән файдалануның төп төрлөрө					
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
2.7.2	Гаражларны үз ихтыяжлары өчен урнаштыру	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
3.1	Коммуналь хезмэт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
3.2	Социаль хезмэт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
3.3	Көнкуреш хезмәте күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
3.4.1	Амбулатор-поликлиника хезмәте күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
3.5	Белем һәм мәгариф	билгеләнми	билгеләнмиләр	80	5 м.
3.6	Мәдәни үсеш	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
3.7	Дини файдалану	билгеләнмиләр	билгеләнмиләр	80	5 м.
3.8	Ижтимагый идарә	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
4.1	Эшлекле идарә	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
4.4	Кибетләр	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
4.5	Банк һәм иминият эшчәнлегө	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
4.6	Жәмәгать туклануы	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
4.7	Кунакханә хезмәте күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
4.8.1	Күңел ачу чаралары	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
4.9	Хезмэт гаражлары	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
5.1	Спорт	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
7.2.3	Гомуми кулланыштагы транспорт стоянкалары	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
8.3	Эчке хокук тәртибен тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
12.0	Гомуми файдалану жир кишэрлөкләре (территорияләр)	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр

Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре					
билгеләнмиләр					
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
2.1	Индивидуаль торак төзелеше өчен	минималъ – 1000 кв. м; максималъ – 2500 кв. м.	Төп төзелештәге катларның иң чик саны - 3 (мансардны да кертеп), ярдәмче корылмалар - 1; Төп төзелешнең иң чик биеклеге - 10 м; ярдәмче корылмалар - 3,5 м (яссы түбәле), 4,5 м (скат түбәле, конёкта биеклеге). Коймаларның максималъ биеклеге - 2,0 м.	30	5 м - урамга чыгуучы жир кишәрлеге якларыннан; 3 м – төп төзелеш өчен башка якларыннан; ян юлга чыга торган яктан ярдәмче корылмалар өчен; 1 м - урам-юл челтәренә чыкмый торган яклардан ярдәмче корылмалар өчен
2.1.1	Аз катлы күпфатирлы торак төзелеше	минималъ – 1000 кв. м.; максималъ – билгеләнми.	Төп төзелештәге катларның иң чик саны - 4 (мансардны да кертеп); Төп төзелешнең иң чик биеклеге - 15 м; Койманың максималъ биеклеге - 1 м.	40	5 м.
2.2	Шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен	минималъ – 1000 кв. м; максималъ – 2500 кв. м.	Төп төзелештәге катларның иң чик саны - 3 (мансардны да кертеп), ярдәмче корылмалар - 1; Төп төзелешнең иң чик биеклеге - 10 м; ярдәмче корылмалар - 3,5 м (яссы түбәле), 4,5 м (скат түбәле, конёкта биеклеге). Коймаларның максималъ биеклеге - 2,0 м.	30	5 м - урамга чыгуучы жир кишәрлеге якларыннан; 3 м – төп төзелеш өчен башка якларыннан; ян юлга чыга торган яктан ярдәмче корылмалар өчен; 1 м - урам-юл челтәренә чыкмый торган яклардан ярдәмче корылмалар өчен
2.3	Блокланган торак төзелеше	минималъ – 1000 кв. м; максималъ – 2500 кв. м. Күрсәтелгән	Төп төзелештәге катларның иң чик саны - 3 (мансардны да кертеп), ярдәмче корылмалар - 1; Төп төзелешнең иң чик биеклеге - 10 м; ярдәмче корылмалар - 3,5 м (яссы түбәле), 4,5 м (скат түбәле, конёкта биеклеге). Коймаларның максималъ биеклеге - 2,0 м.	30	5 м - урамга чыгуучы жир кишәрлеге якларыннан; 3 м – төп төзелеш өчен башка якларыннан; ян юлга чыга торган яктан ярдәмче корылмалар өчен; 1 м - урам-юл челтәренә чыкмый торган яклардан ярдәмче корылмалар өчен
4.2	Сәүдә объектлары (сәүдә үзәкләре, сәүдә-күнел ачу үзәкләре (комплекслар)	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
4.3	Базарлар	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
4.9.1	Юл сервисы объектлары	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
4.10	Күргәзмә-ярминкә эшчәнлеге	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
6.4	Азык-төлек сәнәгате	билгеләнми	билгеләнмиләр	80	билгеләнмиләр
6.9	Складлар	билгеләнми	билгеләнмиләр	60	билгеләнмиләр

* Дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенә 10.11.2020 ел № П/0412 боерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

4. Транспорт инфраструктурасы зоналары

«Чыпчык авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге территориясендә түбәндәге транспорт инфраструктурасы зоналары тәкъдим ителде:

Зонаның исеме	Зонының индексы
транспорт инфраструктурасы зонасы	И1

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренә иң чик (минимал һәм (яисә) максимал) күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төренәң коды *	Рөхсәт ителгән файдалану төренәң исеме *	Жир кишәрлекләренә иң чик күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
		жир кишәрлеге күләме (кв.м)	катларның чик саны һәм төзелешнең чик биеклегә	төзелешнең максимал проценты (%)	жир кишәрлекләре чикләреннән минимал чигенүләр
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
2.7.2	Гаражларны үз ихтияжлары өчен урнаштыру	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
7.1	Тимер юл транспорты	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
7.2	Автомобиль транспорты	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
7.3	Су транспорты	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
7.4	Һава транспорты	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
7.6	Урамнан тыш транспорт	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
4.9	Хезмәт гаражлары	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
4.9.1	Юл сервисы объектлары	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
6.9	Складлар	билгеләнми	билгеләнмиләр	60	билгеләнмиләр
12.0	Гомуми файдалану жир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр

Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләр					
билгеләнмиләр					
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләр					
4.4	Кибетләр	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
4.6	Жәмәгать туклануы	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр

* Дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенең 10.11.2020 ел № П/0412 боерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләр классификаторы нигезендә

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

5. Инженерлык инфраструктурасы зоналары

«Чыпчык авыл жирлеген» муниципаль берәмлеге территориясендә түбәндәге инженерлык инфраструктурасы зоналары тәкъдим ителде:

Зонаның исеме	Зонаның индексы
инженерлык инфраструктурасы зонасы	И2
инженерлык инфраструктурасы зонасы И2.0	И2.0

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләр; жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төренен коды *	Рөхсәт ителгән файдалану төренен исеме *	Жир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
		жир кишәрлеге күләме (кв.м)	катларның чик саны һәм төзелешнең чик биеклеге	төзелешнең максималь проценты (%)	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләр					
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендә һәм аның белән чиктәш өлкәләрдә эшчәнлекне тәмин итү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
6.7	Энергетика	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
6.8	Элемент	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
7.2.1	Автомобиль юлларын урнаштыру	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
7.5	Торбаүткәргеч транспорт	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр

11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
11.3	Гидротехник корылмалар	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
12.0.1	Урам-юл челтәре	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре					
билгеләнмиләр					
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
билгеләнмиләр					

* Дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенең 10.11.2020 ел № П/0412 боерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

6. Сәнәгать житештерүе объектлары зоналары

«Чыпчык авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге территориясендә түбәндәге сәнәгать житештерүе объектларының зоналары күрсәтелде:

Зонаның исеме	Зонаның индексы
сәнәгать житештерүе объектларының зонасы	П

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең иң чик (минимал һәм (яисә) максимал) күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төренең код*	Рөхсәт ителгән файдалану төренең исеме *	Жир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
		жир кишәрлеге күләме (кв.м)	катларның чик саны һәм төзелешнең чик биелеге	төзелешнең максимал проценты (%)	жир кишәрлекләре чикләреннән минимал чигенүләр
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
3.1	Коммуналь хезмәтә күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
4.4	Кибетләр	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
6.0	Житештерү эшчәнлеге	билгеләнми	билгеләнмиләр	80	билгеләнмиләр
6.2	Авыр сәнәгать	билгеләнми	билгеләнмиләр	80	билгеләнмиләр
6.2.1	Автомобиль төзү сәнәгате	билгеләнми	билгеләнмиләр	80	билгеләнмиләр
6.3	Жиңел сәнәгать	билгеләнми	билгеләнмиләр	80	билгеләнмиләр
6.3.1	Фармацевтика сәнәгате	билгеләнми	билгеләнмиләр	80	билгеләнмиләр
6.4	Азык-төлек сәнәгате	билгеләнми	билгеләнмиләр	80	билгеләнмиләр
6.5	Нефть химиясе сәнәгате	билгеләнми	билгеләнмиләр	80	билгеләнмиләр
6.6	Төзелеш сәнәгате	билгеләнми	билгеләнмиләр	80	билгеләнмиләр
6.9	Складлар	билгеләнми	билгеләнмиләр	60	билгеләнмиләр

6.9.1	Склад майданчыклары	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
6.12	Фәнни-житештерү эшчәнлеге	билгеләнми	билгеләнмиләр	80	билгеләнмиләр
7.1	Тимер юл транспорты	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
7.2	Автомобиль транспорты	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
12.0	Гомуи файдалану жир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр

Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре

билгеләнмиләр

Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре

3.5.2	Урта һәм югары һөнәри белем биру	билгеләнми	билгеләнмиләр	80	5 м
3.9.2	Фәнни тикшеренүләр үткөрү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
3.9.3	Фәнни сынаулар үткөрү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
4.1	Эшлекле идарә	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
4.6	Жәмәгать туклануы	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
4.7	Кунакханә хезмәте күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
4.9	Хезмәт гаражлары	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
8.3	Эчке хокук тәртибен тәмин итү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр

* Дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенең 10.11.2020 ел № П/0412 боерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

7. Склад объектлары зоналары

«Чыпчык авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә түбәндәге склад объектлары зоналары күрсәтелде:

Зонаның исеме	Зонаның индексы
склад объектлары зонасы	C1

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төренең коды *	Рөхсәт ителгән файдалану төренең исеме *	Жир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
		жир кишәрлеге күләме (кв.м)	катларның чик саны һәм төзелешнең чик биеклеге	төзелешнең максималь проценты (%)	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					

2.7.1	Автотранспортны саклау	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
2.7.2	Гаражларны үз ихтыяжлары өчен урнаштыру	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
4.2	Сәүдә объектлары (сәүдә үзәкләре, сәүдә-күнел ачу үзәкләре (комплекслар))	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
4.3	Базарлар	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
4.4	Кибетләр	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
4.6	Жәмгәть туклануы	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
4.9	Хезмәт гаражлары	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
4.9.1	Юл сервисы объектлары	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
6.9	Складлар	билгеләнми	билгеләнмиләр	60	билгеләнмиләр
6.9.1	Склад майданчыклары	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
7.1	Тимер юл транспорты	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
7.2	Автомобиль транспорты	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
12.0	Гомуми файдалану жир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре					
билгеләнмиләр					
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
3.5.2	Урта һәм югары һөнәри белем бирү	билгеләнми	билгеләнмиләр	80	5 м.
3.9.2	Фәнни тикшеренүләр үткәрү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
3.9.3	Фәнни сынаулар үткәрү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
4.1	Эшлекле идарә	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
4.7	Кунакханә хезмәте күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
8.3	Эчке хокук тәртибен тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр

* Дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенең 10.11.2020 ел № П/0412 боерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

8. Авыл хужалыгын тәэмин итү объектлары зоналары

«Чыпчык авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә түбәндәге авыл хужалыгын тәэмин итү объектлары зоналары күрсәтелде:

Зонаның исеме	Зонаның индексы
авыл хужалыгын тәэмин итү объектлары зонасы	C2
авыл хужалыгын тәэмин итү объектлары зонасы C2.3	C2.3

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төрөнәң коды *	Рөхсәт ителгән файдалану төрөнәң исеме *	Жир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
		жир кишәрлеге күләме (кв.м)	катларның чик саны һәм төзелешнең чик биеклеге	төзелешнең максималь проценты (%)	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
1.14	Авыл хужалыгын фәнни яктан тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
1.15	Авыл хужалыгы продукциясен саклау һәм эшкәртү	билгеләнми	билгеләнмиләр	60	билгеләнмиләр
1.18	Авыл хужалыгы житештерүен тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнмиләр	60	билгеләнмиләр
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми		100	
3.10	Ветеринария хезмәте күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
12.0	Гомуми файдалану жир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре					
билгеләнмиләр					
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
билгеләнмиләр					

* Дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенең 10.11.2020 ел № П/0412 боерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

9. Авыл хужалыгы житештерүе объектлары зоналары

«Чыпчык авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә түбәндәге авыл хужалыгы житештерүе объектлары зоналары күрсәтелде:

Зонаның исеме	Зонаның индексы
авыл хужалыгы житештерүе объектлары зонасы	CX2

Жир кишәрлекләрәннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләрәннән иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнән, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнән иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төренән коды *	Рөхсәт ителгән файдалану төренән исеме *	Жир кишәрлекләрәннән иң чик күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнән, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнән иң чик параметрлары			
		жир кишәрлеген күләме (кв.м)	катларның чик саны һәм төзелешнән чик биеклеге	төзелешнән максималь проценты (%)	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
1.3	Яшелчәчелек	билгеләнми	билгеләнмиләр	80	билгеләнмиләр
1.7	Терлекчелек	билгеләнми	билгеләнмиләр	80	билгеләнмиләр
1.12	Умаргачылык	билгеләнми	билгеләнмиләр	80	билгеләнмиләр
1.13	Балык үрчетү	билгеләнми	билгеләнмиләр	80	билгеләнмиләр
1.14	Авыл хужалыгын фәнни яктан тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
1.17	Питомниклар	билгеләнми	билгеләнмиләр	80	билгеләнмиләр
1.18	Авыл хужалыгы житештерүен тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнмиләр	60	билгеләнмиләр
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
3.10	Ветеринария хезмәте күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
7.2.1	Автомобиль юлларын урнаштыру	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
12.0	Гомуми файдалану жир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмчә төрләре					
билгеләнмиләр					
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
билгеләнмиләр					

* Дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенән 10.11.2020 ел № П/0412 боерыгы белән расланган жир кишәрлекләрәннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

10. Коллектив бакчачылык зоналары

«Чыпчык авыл жирлеген» муниципаль берәмлеге территориясендә түбәндәге коллектив бакчачылык зоналары күрсәтелде:

Зонаның исеме	Зонаның индексы
коллектив бакчачылык зонасы	СХ4

Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләрененң иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төрененң коды *	Рөхсәт ителгән файдалану төрененң исеме *	Жир кишәрлекләрененң иң чик күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
		жир кишәрлеге күләме (кв.м)	катларның чик саны һәм төзелешнең чик биеклеге	төзелешнең максималь проценты (%)	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
2.7.2	Гаражларны үз ихтыяжлары өчен урнаштыру	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр
7.2.1	Автомобиль юлларын урнаштыру	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
13.0	Гомуми билгеләнеш жир кишәрлекләре	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
13.2	Бакчачылык алып бару	минималь – 400 кв. м; максималь – 1000 кв. м.	Төп төзелештәге катларның иң чик саны - 3 (мансардны да кертеп), ярдәмче корылмалар - 1; Төп төзелешнең иң чик биеклеге - 10 м; ярдәмче корылмалар - 3,5 м (яссы түбәле), 4,5 м (скат түбәле, конёкта биеклеге). Коймаларның максималь биеклеге - 2,0 м.	20	5 м - урамга чыгучы жир кишәрлеге якларыннан; 3 м – төп төзелеш өчен башка якларыннан; ян юлга чыга торган яктан ярдәмче корылмалар өчен; 1 м - урам-юл челтәренә чыкмый торган яктардан ярдәмче корылмалар өчен
Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре					
билгеләнмиләр					
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
2.7	Торак төзелешенә хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100	билгеләнмиләр

* Дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтененң 10.11.2020 ел № П/0412 боерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

11. Табигый ландшафтлар зоналары

«Чыпчык авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә түбәндәге табигый ландшафтлар зоналары күрсәтелде:

Зонаның исеме	Зонаның индексы
табигый ландшафтлар зонасы	P1

Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләрененң иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төрөнәң коды *	Рөхсәт ителгән файдалану төрөнәң исеме *	Жир кишәрлекләренәң иң чик күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнәң, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнәң иң чик параметрлары			
		жир кишәрлеге күләме (кв.м)	катларның чик саны һәм төзелешнәң чик биеклеге	төзелешнәң максималь проценты (%)	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
7.2.1	Автомобиль юлларын урнаштыру	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
9.1	Табигать территорияләрен саклау	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
11.0	Су объектлары	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
11.1	Су объектларыннан уртак файдалану	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
12.0	Гомуми файдалану жир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
13.0	Гомуми билгеләнеш жир кишәрлекләре	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре					
билгеләнмиләр					
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
5.1.5	Су спорты	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
5.2	Табигый-танып белү туризмы	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
5.3	Аучылык һәм балык тоту	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
11.3	Гидротехник корымалар	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр

* Дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенәң 10.11.2020 ел № П/0412 боерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә.

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелеш проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

12. Махсус билгеләнешле зоналар

«Чыпчык авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә түбәндәге махсус билгеләнешле зоналар күрсәтелде:

Зонаның исеме	Зонаның индексы
махсус билгеләнешле зона	СН1

Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренәң иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнәң, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнәң иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану	Рөхсәт ителгән файдалану төрөнәң исеме *	Жир кишәрлекләренәң иң чик күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнәң, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнәң иң чик параметрлары
--------------------------	--	--

төрөнөң коды *		жир кишэрлеге күлөмө (кв.м)	катларның чик саны һәм төзелешнең чик биекlege	төзелешнең максимал ь проценты (%)	жир кишэрлеклэре чиклэрэннэн минимал ь чигенүлэр
Рөхсэт ителгэн файдалануның төп төрлэре					
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгелэнми	билгелэнмилэр	100	билгелэнмилэр
3.1	Коммуналь хезмэт күрсэтү	билгелэнми	билгелэнмилэр	100	билгелэнмилэр
4.9	Хезмэт гаражлары	билгелэнми	билгелэнмилэр	100	билгелэнмилэр
7.2.1	Автомобиль юлларын урнаштыру	билгелэнми	билгелэнмилэр	билгелэнми	билгелэнмилэр
12.0	Гомуми файдалану жир кишэрлеклэре (территориялэр)	билгелэнми	билгелэнмилэр	билгелэнми	билгелэнмилэр
12.2	Махсус эшчәнлек	билгелэнми	билгелэнмилэр	билгелэнми	билгелэнмилэр
Рөхсэт ителгэн файдалануның ярдәмче төрлэре					
билгелэнмилэр					
Рөхсэт ителгэн файдалануның шартлы рөхсэт ителгэн төрлэре					
билгелэнмилэр					

* Дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенен 10.11.2020 ел № П/0412 боерыгы белән расланган жир кишэрлеклэрэннэн рөхсэт ителгэн файдалану төрлэре классификаторы нигезендә

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечлэр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләплэре нигезендә билгеләнә.

13. Зиратлар зоналары

«Чыпчык авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә түбәндәге зиратлар зоналары күрсәтелде:

Зонаның исеме	Зонаның индексы
зиратлар зонасы	СН2

Жир кишэрлеклэрэннэн һәм капитал ь төзелеш объектларыннан рөхсэт ителгэн файдалану төрлэре; жир кишэрлеклэрэнен иң чик (минимал ь һәм (яисә) максимал ь) күлөмнэре һәм рөхсэт ителгэн төзелешнең, капитал ь төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсэт ителгэн файдалану төрөнөң коды *	Рөхсэт ителгэн файдалану төрөнөң исеме *	Жир кишэрлеклэрэнен иң чик күлөмнэре һәм рөхсэт ителгэн төзелешнең, капитал ь төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
		жир кишэрлеге күлөмө (кв.м)	катларның чик саны һәм төзелешнең чик биекlege	төзелешнең максимал ь проценты (%)	жир кишэрлеклэре чиклэрэннэн минимал ь чигенүлэр
Рөхсэт ителгэн файдалануның төп төрлэре					
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгелэнми	билгелэнмилэр	100	билгелэнмилэр
3.1	Коммуналь хезмэт күрсэтү	билгелэнми	билгелэнмилэр	100	билгелэнмилэр
4.9	Хезмэт гаражлары	билгелэнми	билгелэнмилэр	100	билгелэнмилэр
7.2.1	Автомобиль юлларын урнаштыру	билгелэнми	билгелэнмилэр	билгелэнми	билгелэнмилэр
12.0	Гомуми файдалану жир	билгелэнми	билгелэнмилэр	билгелэнми	билгелэнмилэр

	кишәрлекләре (территорияләр)				
12.1	Ритуаль эшчәнлек	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре					
билгеләнмиләр					
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
билгеләнмиләр					

* Дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенен 10.11.2020 ел № П/0412 боерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

26. статья. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган жир кишәрлекләре булган территорияль зоналар

1. Линия объектлары биләгән территорияләр

Әлеге Кагыйдәләрдә линия объектлары биләгән территорияләргә тимер юлларның һәм автомобиль юлларының бүленгән полосалары чикләрендә урнашкан яисә фактта мондый юллар биләгән территорияләр керә.

2. Файдалы казылмалар чыгару территорияләре

Әлеге Кагыйдәләрдә файдалы казылмалар чыгару территорияләренә руда булмаган файдалы казылмалар ятмаларының тау бүлемнәре чикләрендә урнашкан, шулай ук нефть чыгару сәнәгате объектлары биләгән территорияләр керә.

27 статья. Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләре булган территорияль зоналар

1. Авыл хужалыгы жирләре территорияләре

Әлеге Кагыйдәләрдә авыл хужалыгы жирләре территорияләренә авыл хужалыгы жирләре (чәчүлекләр, печәнлекләр, көтүлекләр, ятмалар, күпьяллык үсентеләр биләгән жирләр), шулай ук жир кишәрлекләрен тискәре йогынтыдан, су объектларыннан яклауны тәэмин итү өчен билгеләнгән хужалык эчендәге юллар, коммуникацияләр, урман утыртмалары биләгән, шулай ук авыл хужалыгы житештерүенә хезмәт күрсәтү өчен капитал булмаган корылмалар биләгән жирләр керә.

Авыл хужалыгы жирләренә караган жир кишәрлекләреннән һәм жирләрдән файдалану Россия Федерациясе Жир кодексы һәм «Авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләренң әйләнеше турында» 2002 елның 24 июлендәге 101-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә билгеләнә.

2. Урман территорияләре

Әлеге Кагыйдәләрдә урманнар территорияләренә урман фондына керә торган территорияләр карый, моңа өске су объектлары белән капланган яисә тимер юллар яисә каты өслекле автомобиль юллары биләгән территорияләр керми.

Урман фонды чикләрендәге жир кишәрлекләреннән һәм жирләрдән файдалану Россия Федерациясе Урман кодексы нигезендә урман хужалыгы регламенты белән билгеләнә.

Х. БҮЛЕК. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләүләр

28 статья. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар

1. «Чыпчык авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә билгеләнгән тәртиптә расланган, Бердәм дәүләт күчәмсез мөлкәт реестры белешмәләре яисә расланган зона проекты нигезендә чагылдырылган территориядән файдалануның махсус шартлары булган түбәндәге зоналар гамәлдә:

Зоналарның төрләре	Зоналарның чикләре турында мәгълүмат чыганагы	Зоналарның режимын билгеләүче норматив документ
предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар-яклау зоналары	Бердәм дәүләт күчәмсез мөлкәт реестры	СанПиН 2.2.1/2.1.2.1.1200-03 «Санитар-яклау зоналары һәм предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар классификациясе»
өске су объектларының су саклау зоналары	Бердәм дәүләт күчәмсез мөлкәт реестры	Россия Федерациясе Су кодексы
өске су объектларының яр биеклек зоналары	Бердәм дәүләт күчәмсез мөлкәт реестры	Россия Федерациясе Су кодексы
торба үткәргечләрнең сак зоналары	Бердәм дәүләт күчәмсез мөлкәт реестры	Россия Дәүләт шәһәр техник күзәтчелегенең 1992 елның 22 апрелендәге 9 номерлы карары белән һәм Россиянең Ягулык һәм энергетика министрлыгы тарафыннан расланган Магистраль торбаүткәргечләрне саклау кагыйдәләре
		Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Торба үткәргечләрнең сак зоналарында жирләрдән файдалану тәртибен раслау турында» 2007 елның 20 августындагы 395 номерлы карары
электр челтәре хужалыгы объектларын саклау зоналары	Бердәм дәүләт күчәмсез мөлкәт реестры	Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Электр челтәре хужалыгы объектларының саклау зоналарын һәм мондый зоналар чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән файдалануның махсус шартларын билгеләү тәртибе турында» 2009 елның 24 февралендәге 160 номерлы карары
элемент линияләренең һәм корылмаларының сак зоналары	Бердәм дәүләт күчәмсез мөлкәт реестры	Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 1995 елның 09 июнендәге 578 номерлы карары белән расланган элемент линияләрен һәм корылмаларын саклау кагыйдәләре
бүлүче газүткәргечләрнең сак зоналары	Бердәм дәүләт күчәмсез мөлкәт реестры	Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2000 елның 20 декабрендәге 878 номерлы карары белән расланган газ бүлү челтәрләрен саклау кагыйдәләре
Су белән тәэмин итү чыганаclarын санитар	Бердәм дәүләт күчәмсез мөлкәт реестры, Муниципаль районны территорияль планлаштыру схемасы	СанПиН 2.1.4.1110-02 «Су белән тәэмин итү һәм эчәргә яраклы суүткәргечләр чыганаclarын санитар саклау зоналары»

саклау зоналарының III поясы		
махсус сакланучы табигать территориялэре	мэгълүмат элге статьяның 3 п. пунктында китерелгэн	
автомобиль юлларының юл буе полосалары	Бердэм дэүлэт күчемсез мөлкэт реестры	«Россия Федерациясендэ автомобиль юллары һәм юл эшчәнлеге турында һәм Россия Федерациясенен аерым закон актларына үзгәрешлэр кертү хакында» 2007 елның 08 декабрэндэге 257-ФЗ номерлы Федераль закон

Билгелэнгэн тэртиптэ расланган, Бердэм дэүлэт күчемсез мөлкэт реестры белешмэлэре нигезендэ йэ расланган зона проектына нигезлэнep чагылдырылган территориядэн файдалануның махсус шартлары булган зоналар чиклэре Россия Федерациясе законнары нигезендэ жир кишэрлеклэрэннэн һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануга өстэмэ чиклэүлэр сала. Характеристикалары законнарда, башка норматив хокукый актларда билгелэнгэн куллану режимнарына туры килми торган территориядэн файдалануның махсус шартлары булган мондый зоналар чиклэрэндэ урнашкан жир кишэрлеклэре һәм капиталъ төзелеш объектлары элге Кагыйдэлэргэ туры килми торган булып санала.

2. «Чыпчык авыл жирлеге» муниципаль берэмлеге территориясе өчен норматив-техник документлар һәм кагыйдэлэр (юнэлешле) талэплэре нигезендэ чагылдырылган территориядэн файдалануның махсус шартлары булган түбэндэге зоналар хас:

Зоналарның төрлэре	Зоналарның күләмен һәм режимын билгелэүче норматив документ
предприятиелэрнен, корылмаларның һәм башка объектларның санитар-яклау зоналары	СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 «Санитар-яклау зоналары һәм предприятиелэрнен, корылмаларның һәм башка объектларның санитар классификациясе»
өске су объектларының су саклау зоналары	Россия Федерациясе Су кодексы
өске су объектларының яр буе яклау полосалары	Россия Федерациясе Су кодексы
Су белэн тээмин итү чыганаclarын санитар саклау зоналарының I поясы	СанПиН 2.1.4.1110-02 «Су белэн тээмин итү һәм эчэргэ яраклы суүткэргечлэр чыганаclarын санитар саклау зоналары»
аэродром яны территориялэре	Россия Федерациясе һава кодексы
магистраль яисэ сэнэгать торбаүткэргечлэрэнэ кадэр минималь ара зонасы	СП 36.13330.2012 «Магистраль торбаүткэргечлэр». Актуальлэштерелгэн редакция СНИП 2.05.06- 85*; СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 «Санитар-яклау зоналары һәм предприятиелэрнен, корылмаларның һәм башка объектларның санитар классификациясе»
автомобиль юлларының юл буе полосалары	«Россия Федерациясендэ автомобиль юллары һәм юл эшчәнлеге турында һәм Россия Федерациясенен аерым закон актларына үзгэрешлэр кертү хакында» 2007 елның 08 декабрэндэге 257-ФЗ номерлы Федераль закон

Норматив-техник документлар һәм кагыйдэлэр (юнөлешле) таләпләре нигезендә чагылдырылган территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның чикләре әлегә Кагыйдэләрдә мәгълүмати максатларда күрсәтелде.

3. Махсус саклана торган табигать территорияләре

«Чыпчык авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге территориясендә түбәндәге махсус саклана торган табигать территорияләре тәкъдим ителде:

- «Казансу елгасы» төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәле

Татарстан АССР Министрлар Советының 1978 елның 10 гыйнварындагы 25 номерлы карары һәм Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2005 елның 29 декабрдәге 644 номерлы карары белән махсус саклана торган табигый территорияләргә кертелгән; табигать һәйкәлен махсус саклау режимы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2019 елның 29 мартындагы 237 номерлы карары белән билгеләнгән; билгеләнгән чикләр турында белешмәләр Бердәм дәүләт күчемсез мөлкәт реестрында бирелгән.

29 статья. Мәдәни мирас объектларын саклау шартлары буенча жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләүләр

1. Мәдәни мирас объектларын саклау 2002 елның 25 июнендәге 73-ФЗ номерлы «Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкарьләре) турында» федераль закон, 2005 елның 01 апрелдәге 60-ТРЗ номерлы «Татарстан Республикасында мәдәни мирас объектлары турында» Татарстан Республикасы законы, башка норматив хокукый актлар таләпләре нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Мәдәни мирас объектлары, ачыкланган мәдәни мирас объектлары, мәдәни мирас объектлары билгеләренә ия объектлар исемлеге

2.1. «Чыпчык авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге территориясендә мәдәни мирас объектлары, ачыкланган мәдәни мирас объектлары, мәдәни мирас объектлары билгеләренә ия объектлар юк.

XI БҮЛЕК. Коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән территориянең мөмкин булган минималь тәэмин ителеш дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре һәм халык өчен мондый объектларның территориаль мөмкинлегенәң максималь рөхсәт ителә торган дәрәжәсенәң исәп-хисап күрсәткечләре

30 статья. Төп нигезләмәләр

1. Коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән территориянең мөмкин булган минималь тәэмин ителеш дәрәжәсенәң исәп-хисап күрсәткечләре һәм халык өчен мондый объектларның территориаль мөмкинлегенәң максималь рөхсәт ителә торган дәрәжәсенәң исәп-хисап күрсәткечләре (алга таба – Исәп-хисап күрсәткечләре) шәһәр төзелеше регламентында күрсәтеләләр, әгәр шәһәр төзелеше регламенты кулланыла торган территориаль зона чикләрендә территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү эшчәнлегенәң гамәлгә ашыру каралган булса.

2. Чикләрендә территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү эшчәнлегенәң гамәлгә ашыру каралган территорияләр «Чыпчык авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге чикләрендә каралмаган, шуңа бәйле рәвештә әлегә Кагыйдэләрдә шәһәр төзелеше регламентлары составындагы исәп-хисап күрсәткечләре күрсәтелмәгән.

ХП БҮЛЕК. Жир кишэрлеклэрэннэн рөхсэт ителгэн файдалану төрлөрөн тасвирлау

31 статья. Төп нигезлэмэлэр

1. Жир кишэрлеклэрэннэн рөхсэт ителгэн файдалану төрлөрө Дөүлэт теркөвө, кадастр хэм картография федераль хезмэтенөң 10.11.2020 ел № П/0412 боерыгы белән расланган жир кишэрлеклэрэннэн рөхсэт ителгэн файдалану төрлөрө классификаторы нигезендә билгеләнә.

2. Линияле объектларны (гомуми файдаланудагы тимер юллардан хэм гомуми файдаланудагы федераль хэм региональ эһәмиятле автомобиль юлларыннан тыш) урнаштыру, саклагыч корылмаларны (утыртмаларны), мелиорация объектларын, антенна-мачта корылмаларын, мәгълүмат хэм геодезик тамгаларны урнаштыру теләсә кайсы территориаль зонада рөхсэт ителгэн файдалануның рөхсэт ителгэн төрлөрө исемлегендә күрсәтелмичә генә рөхсэт ителә.

3. Жир кишэрлеклэрэннэн рөхсэт ителгэн файдалану төрлөрөн тасвирлау:

Рөхсэт ителгән куллану төрөнөң коды *	Рөхсэт ителгән файдалану төрөнөң исеме *	Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгән файдалану төрөн тасвирлау *, рөхсэт ителгән файдалану төрөн тасвирлауға комментарий
1.0	Авыл хужалыгы файдалануы	Авыл хужалыгын алып бару. Әлеге төрдәге рөхсэт ителгән файдалануның эчтәлегә 1.1-1.20 кодлары белән рөхсэт ителгән куллану төрлөрөнөң эчтәлеген, шул исәптән авыл хужалыгы продукциясен саклау хэм эшкәртү өчен файдаланыла торган биналарны хэм корылмаларны урнаштыруны үз эченә ала
1.1	Үсемлекчелек	Авыл хужалыгы культураларын үстерүгә бәйле хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру. Әлеге төр куллануның эчтәлегә рөхсэт ителгән файдалану төрлөрөнөң 1.2-1.6 кодлары белән рөхсэт ителгән куллану төрлөрөнөң эчтәлеген үз эченә ала.
1.2	Бөртекле хэм башка авыл хужалыгы культуралары үстерү	Бөртекле, кузаклы, азык, техник, майлы, эфир майлы, башка авыл хужалыгы культуралары житештерүгә бәйле авыл хужалыгы жирләрәндә хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру
1.3	Яшелчәчелек	Авыл хужалыгы жирләрәндә бәрәңгә, яфрак, жиләк-жимеш, суганчалы хэм бахча авыл хужалыгы культуралары житештерүгә бәйле, шул исәптән теплицалар куллануға бәйле хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру
1.4	Тонлаучы, дару, чәчәк культураларын үстерү	Хужалык эшчәнлеген, шул исәптән чәй, дару хэм чәчәк культуралары житештерүгә бәйле авыл хужалыгы жирләрәндә гамәлгә ашыру
1.5	Бакчачылык	Хужалык эшчәнлеген, шул исәптән күпьяллык жиләк-жимеш культуралары, виноград хэм башка күпьяллык культуралар үстерүгә бәйле авыл хужалыгы жирләрәндә гамәлгә ашыру
1.6	Житен хэм киндер үстерү	Хужалык эшчәнлеген, шул исәптән житен, киндер үстерү белән бәйле авыл хужалыгы жирләрәндә гамәлгә ашыру
1.7	Терлекчелек	Терлекчелек продукциясен житештерүгә, шул исәптән печән чабу, авыл хужалыгы терлекләрән көтүгә, нәселле терлекләр үрчетүгә, нәселле продукция (материал) житештерүгә хэм алардан файдалануға, авыл хужалыгы терлекләрән тоту хэм үрчетү, житештерү, саклау хэм беренчел эшкәртү өчен кулланыла торган биналар, корылмалар урнаштыруға бәйле хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру. Әлеге төр рөхсэт ителгән куллануның эчтәлегә үз эченә 1.8-1.11, 1.15, 1.19, 1.20 кодлары белән рөхсэт ителгән куллану төрлөрөнөң эчтәлеген ала
1.8	Хайван асрау	Хужалык эшчәнлеген, шул исәптән авыл хужалыгы терлекләрән (мөгезле эре терлекләрне, сарыкларны, кәжәләрне, атларны, дөяләрне, боланнарны) үрчетүгә бәйле авыл хужалыгы жирләрәндә гамәлгә ашыру; печән чабу, авыл хужалыгы терлекләрән көтү, терлек азыгы житештерү, авыл хужалыгы терлекләрән тоту хэм үрчетү өчен кулланыла торган биналар, корылмалар урнаштыру; нәселле терлекләр үрчетү, нәселле продукция (материал) житештерү хэм алардан файдалану

1.9	Жәнлекчелек	Кыйммәтле мехлы жәнлекләрне үрчетү белән бәйлә хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру; жәнлекләрне тоту һәм үрчетү, житештерү, саклау һәм продукцияне беренчел эшкәртү өчен кулланыла торган биналар, корылмалар урнаштыру; нәселле жәнлекләр үрчетү, нәселле продукция (материал) житештерү һәм алардан файдалану
1.10	Кошчылык	Кошларның, шул исәптән су йөзүче кошларның йорт токымнарын үрчетүгә бәйлә хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру; хайваннар тоту һәм үрчетү, кошчылык продукциясен житештерү, саклау һәм беренчел эшкәртү өчен кулланыла торган биналар, корылмалар урнаштыру; нәселле терлекләр үрчетү, нәселле продукция (материал) житештерү һәм алардан файдалану
1.11	Дуңгызчылык	Хужалык эшчәнлеген дуңгызлар үрчетүгә бәйлә гамәлгә ашыру; терлекләрне тоту һәм үрчетү, житештерү, саклау һәм продукцияне беренчел эшкәртү өчен кулланыла торган биналар, корылмалар урнаштыру; нәселле терлекләр үрчетү, нәселле продукция (материал) житештерү һәм алардан файдалану
1.12	Умартачылык	Хужалык эшчәнлеген, шул исәптән авыл хужалыгы жирләрендә бал кортларын һәм башка фйдалы бөжәкләрне үрчетү, тоту һәм алардан файдалану буенча гамәлгә ашыру; умартачылык һәм башка фйдалы бөжәкләр үрчетү өчен кирәкле умарталарны, башка объектларны һәм жайланмаларны урнаштыру; умартачылык продукциясен саклау һәм беренчел эшкәртү өчен файдаланыла торган корылмаларны урнаштыру
1.13	Балыкчылык	Балыкчылык объектларын (аквакультураны) үрчетү һәм (яисә) тоту, үстерү белән бәйлә хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру; балыкчылыкны (аквакультураны) гамәлгә ашыру өчен кирәкле биналарны, корылмаларны, жиһазларны урнаштыру
1.14	Авыл хужалыгын фәнни яктан тәмин итү	Фәнни һәм селекция эшен гамәлгә ашыру, фән күзлегеннән караганда үсемлекләр һәм хайваннар дөньясы үрнәкләрен алу өчен авыл хужалыгы алып бару; үсемлекләрнең генетик ресурслары коллекцияләрен урнаштыру
1.15	Авыл хужалыгы продукциясен саклау һәм эшкәртү	Авыл хужалыгы продукциясен житештерү, саклау, беренчел һәм тирән эшкәртү өчен кулланыла торган биналарны, корылмаларны урнаштыру
1.16	Кыр кишәрлекләрендә шәхси ярдәмче хужалык алып бару	Капиталь төзелеш объектларын төзү хокукыннан башка авыл хужалыгы продукциясен житештерү
1.17	Питомниклар	Авыл хужалыгында кулланыла торган агач һәм куакларны, шулай ук үсентеләр һәм орлыклар алу өчен башка авыл хужалыгы культураларын үстерү һәм сату; авыл хужалыгы житештерүенә күрсәтелгән төрләр өчен кирәкле корылмаларны урнаштыру
1.18	Авыл хужалыгы житештерүен тәмин итү	Авыл хужалыгы алып бару өчен файдаланыла торган машина-транспорт һәм ремонт станцияләрен, ангарларны һәм гаражларны авыл хужалыгы техникасы, амбарларны, су жыю башняларын, трансформатор станцияләрен һәм башка техник жиһазларны урнаштыру
1.19	Печән чабу	Үләннәрне чабу, печән жыю һәм эзерләү
1.20	Авыл хужалыгы хайваннарын көтү	Авыл хужалыгы хайваннарын көтүдә көтү

2.0	Торак төзелеше	Төрле төрдөгө торак урыннарын урнаштыру. Элеге төр куллануның эчтөлөгө 2.1 - 2.3, 2.5 - 2.7.1 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрлөрөнөң эчтөлөгөн үз эченә ала.
2.1	Индивидуаль торак төзелеше өчен	Торак йортны (жир өсте катлары саны өчтән артмаган, биеклегә егерме метрдан артмаган аерым торучы бинаны, ул гражданның тарафыннан мөстәкыйль күчөмсез милек объектларына бүлү өчен билгеләнмәгән шундый бинада яшәүгә бәйле көнкүреш һәм башка ихтыяжларын канәгатьләндерү өчен билгеләнгән бүлмәләрдән һәм урыннардан тора) урнаштыру; авыл хужалыгы культураларын үстерү; үз ихтыяжлары өчен гаражлар һәм хужалык корылмаларын урнаштыру <u>Комментарий:</u> Рөхсәт ителгән файдалануның элеге төре, торак йорттан кала, коймалар, чүп-чар чокырларын, бәдрәфләр, сарайлар һәм башка ишегады корылмаларын урнаштыру мөмкинлеген күздә тоту.
2.1.1	Аз катлы күпфатирлы торак төзелеше	Азкатлы күпфатирлы йортларны урнаштыру (даими яшәү өчен яраклы 4 катка кадәр биеклектәге күпфатирлы йортлар, мансардны да кертеп); спорт һәм балалар майданчыкларын, ял итү майданчыкларын төзекләндерү аз катлы күпфатирлы йортта мондый биналарның гомуми майданы йорт биналарының гомуми майданының 15%тан артыграгын тәшкит итмәсә, өстәп төзелгән, янкорма һәм өстәп төзелгән-кушып төзелгән биналарда торак төзелешенә хезмәт күрсәтү объектларын урнаштыру <u>Комментарий:</u> Рөхсәт ителгән файдалануның элеге төре, торак йорттан тыш, коймалар, чүп-чар чокырлары, сарайлар һәм башка ишегалды корылмаларын урнаштыру мөмкинлеген күздә тоту.
2.2	Шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен (йорт янындагы жир кишәрлегә)	Рөхсәт ителгән файдалану төрен тасвирлауда 2.1 коды белән күрсәтелгән торак йортны урнаштыру; авыл хужалыгы продукциясен житештерү; гараж һәм башка ярдәмче корылмалар урнаштыру; авыл хужалыгы хайваннарын тоту <u>Комментарий:</u> Рөхсәт ителгән файдалануның элеге төре, торак йорттан тыш, коймалар, чүп-чар чокырлары, бәдрәф, сарайлар һәм башка ишегалды корылмаларын урнаштыру мөмкинлеген күздә тоту.
2.3	Блокланган торак төзелеше	Күрше торак йортлары булган бер яисә берничә урта дивар (өч каттан да артмаган, берләштерелгән йортларның гомуми саны ун йорттан артмаган һәм аларның һәркайсы бер гаилә яшәү өчен билгеләнгән торак йортның гомуми диварына (гомуми стеналарга) күрше йорт яисә күрше йортлар белән янәшә йортлардан башка урта диварга (гомуми диварга) ия, ул аерым жир кишәрлегендә урнашкан һәм гомуми файдалану территориясенә (блокланган торак йортлар) чыга ала; декоратив һәм жимеш агачлары, яшелчә һәм жиләк культуралары үрчетү; индивидуаль гаражлар һәм башка ярдәмче корылмалар урнаштыру; спорт һәм балалар майданчыкларын, ял итү майданчыкларын төзекләндерү <u>Комментарий:</u> Рөхсәт ителгән файдалануның элеге төре, торак йорттан тыш, коймалар, чүп-чар чокырлары, бәдрәф, сарайлар һәм башка ишегалды корылмаларын урнаштыру мөмкинлеген күздә тоту.
2.4	Күчмә торак	Торак буларак файдалануга яраклы корылмаларны (палатка шәһәрчәкләре, кемпинглар, торак вагончыклары, торак прицеplары) аталган корылмаларны жир кишәрлегендә яисә гомуми файдалануга билгеләнгән инженерлык корылмалары булган жир кишәрлекләренә тоташтыру мөмкинлегә белән урнаштыру
2.5	Уртача катлы торак төзелеше	катлылыгы сигез каттан артык булмаган торак йортларны урнаштыру; төзекләндерү һәм яшелләндерү; жир асты гаражларын һәм автостоянкаларны урнаштыру;

		спорт һәм балалар майданчыкларын, ял итү майданчыкларын төзекләндерү; күпфатирлы йортта мондый биналарның гомуми майданы йорт биналарының гомуми майданының 20%тан күбрәге булмаса, күпфатирлы йортның кушып төзелгән, янына төзелгән һәм кушып төзелгән-янына төзелгән биналарында торак төзелешенә хезмәт күрсәтү объектларын урнаштыру <u>Комментарий:</u> Әлеге Кагыйдәләргә карата рөхсәт ителгән файдалануның әлеге төре жир өстендә биш каттан сигез катка кадәр булган торак йортларны урнаштыру мөмкинлеген күздә тоту.
2.6	Күпкатлы торак төзелеш (биек төзелеш)	катлылыгы тугыз кат һәм аннан да югарырак йортларны урнаштыру; йорт яны территорияләрен төзекләндерү һәм яшелләндерү; спорт һәм балалар майданчыкларын, хужалык майданчыкларын һәм ял итү майданчыкларын төзекләндерү; жир асты гаражларын һәм автостоянкаларны урнаштыру, күпфатирлы йорттагы мондый биналарның майданы йортның гомуми майданының 15%ыннан артмаган булса, күпфатирлы йортның аерым урыннарында кушып төзелгән, янына төзелгән һәм кушып төзелгән-янына төзелгән күпфатирлы йортларда торак төзелешенә хезмәт күрсәтү объектларын урнаштыру <u>Комментарий:</u> Әлеге Кагыйдәләргә карата рөхсәт ителгән файдалануның әлеге төре жир өстендә тугыз каттан алып егерме катка кадәр булган торак йортларны урнаштыру мөмкинлеген күздә тоту.
2.7	Торак төзелешенә хезмәт күрсәтү	Урнашуы 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.4.1, 3.5.1, 3.6, 3.7, 3.10.1, 4.1, 4.3, 4.4, 4.6, 4.7, 4.9 кодлары белән рөхсәт ителгән файдалану төрләре белән каралган капитал төзелеш объектларын урнаштыру, әгәр аларны урнаштыру торак төзелешенә хезмәт күрсәтү өчен кирәк булса, шулай ук гражданның яшәве белән бәйлә булса, әйләнә-тирә мохиткә һәм санитария иминлегенә зыян китермәсә, яшәүчеләрнең хокукларын бозмаса, санитария зонасын билгеләүне таләп итмәсә.
2.7.1	Автотранспортны саклау	Аерым торучы һәм өстәп төзелгән гаражларны, шул исәптән автотранспортны саклау өчен билгеләнгән жир асты, шул исәптән машина урынына бүленгән гаражларын урнаштыру, 2.7.2, 4.9 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләрен карап тоту белән каралган гаражлардан тыш
2.7.2	Үз ихтыяжлары өчен гаражлар урнаштыру	Үз ихтыяжлары өчен аерым торган гаражларны һәм (яисә) уртақ дивар белән бер рәттә башка гаражлар белән блокланган, алар белән уртақ түбәсе, фундаменты һәм коммуникацияләре булган гаражларны урнаштыру
3.0	Капиталь төзелеш объектларыннан ижтимагый файдалану	Капиталь төзелеш объектларын кешенең көнкүреш, социаль һәм рухи ихтыяжларын канәгатьләндерү максатларында урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлегенә 3.1 - 3.10.2 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләрен үз эченә ала.
3.1	Коммуналь хезмәт	Коммуналь хезмәтләр белән физик һәм юридик затларны тәмин итү максатларында бина һәм корылмалар урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлегенә 3.11 - 3.1.2 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләрен үз эченә ала.
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	Су, жылылык, электр, газ белән тәмин итә торган биналар һәм корылмалар урнаштыру, канализация суларын чыгару, күчмәсез милек объектларын (котельныйлар, су алу корылмалар, чистарту корылмалары, насос станцияләре, суүткәргечләр, электр үткәргечләр, трансформатор подстанцияләр, газүткәргечләр, элемент линияләре, телефон станцияләре, канализацияләр, стоянкалар, жыештыру һәм авария техникасына гаражлар һәм остаханәләр, кар жыю һәм эретү өчен кирәкле корылмалар)
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәмин итүче оешмаларның административ биналары	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү белән бәйлә физик һәм юридик затларны кабул итү өчен билгеләнгән биналар урнаштыру.
3.2	Социаль хезмәт	Гражданның социаль ярдәм күрсәтү өчен билгеләнгән биналар урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлегенә 3.2.1 - 3.2.4 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләрен үз эченә ала.

3.2.1	Социаль хезмэт күрсэтү йортлары	Картлар йортларын, сабый йортларын, балалар йортларын, йортсыз гражданнар өчен төн үткөрү пунктларынурнаштыру өчен каралган биналарны урнаштыру; Күченеп килергә мәжбүр булганнарны, качаклар дип танылган затларны вакытлыча урнаштыру өчен капитал төзелеш объектларын урнаштыру
3.2.2	Халыкка социаль ярдәм күрсэтү	Психологик һәм түләүсез юридик ярдәм хезмәтләре, социаль, пенсия һәм башка хезмәтләр (халыкны эш белән тәэмин итү хезмәте, аз керемле гражданнарны туендыру пунктлары) өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру, аларда социаль ярдәм күрсэтү һәм социаль яисә пенсия түләүләрен билгеләү мәсьәләләре буенча гражданнарны кабул итү гамәлгә ашырыла, шулай ук коммерциягә карамаган ижтимагый оешмаларны: коммерциячел булмаган фондларны, хәйрия оешмаларын, кызыксынулар буенча клубларны урнаштыру өчен
3.2.3	Элемтә хезмәтләре күрсэтү	Почта, телеграф, шәһәрара һәм халыкара телефон элемтәсе хезмәтләре күрсэтү пунктларын урнаштыру өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру
3.2.4	Тулай тораклар	Урнаштырылуы 4.7 код белән рөхсәт ителгән файдалану төре эчтәлеге белән каралган биналардан тыш, гражданнарның эш, хезмәт итү яисә уку вакытында яшәү өчен билгеләнгән тулай торакларны урнаштыру өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру
3.3	Көнкүреш хезмәте	Халыкка яисә оешмаларга көнкүреш хезмәтләре күрсэтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын (вак ремонт остаханәләрен, ателье, мунча, чәчтараш, кер юу, химик чистарту, күмү бюролары) урнаштыру
3.4	Сәламәтлек саклау	Гражданнарга медицина ярдәме күрсэтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлеге 3.4.1 - 3.4.2 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлеген үз эченә ала.
3.4.1	Амбулатор-поликлиника хезмәте	Гражданнарга амбулатор-поликлиника медицина ярдәме күрсэтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын (поликлиникалар, фельдшерлык пунктлары, сәламәтлек саклау пунктлары, ана һәм бала үзәкләре, диагностика үзәкләре, сөт кухнялары, кан донорлыгы станцияләре, клиник лабораторияләр) урнаштыру
3.4.2	Стационар медицина хезмәте	Стационарда гражданнарга медицина ярдәме күрсэтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын (хастаханәләрне, бала тудыру йортларын, диспансерларны, фәнни-медицина учреждениеләрен һәм стационарда дөвалау буенча хезмәт күрсәтүне тәэмин итә торган башка объектларны) урнаштыру; ашыгыч ярдәм станцияләрен урнаштыру; санитар авиациясе майданчыгын урнаштыру
3.4.3	Махсус билгеләнештәге медицина оешмалары	Суд-медицина һәм патологик-анатомик экспертиза (морг) уздыруны гамәлгә ашыручы медицина оешмаларын урнаштыру өчен капитал төзелеш объектларын урнаштыру
3.5	Мәгариф һәм агарту	Тәрбия, белем бирү һәм агарту өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлеге 3.5.1 - 3.5.2 кодлар белән рөхсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлеген үз эченә ала.
3.5.1	Мәктәпкәчә һәм урта башлангыч гомуми белем	Мәгариф, мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем бирү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын (балалар яслеләре, балалар бакчалары, мәктәпләр, лицейлар, гимназияләр, сәнгать, музыка мәктәпләре, белем бирү түгәрәкләре һәм белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы башка оешмалар) урнаштыру, шул исәптән укучыларга физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнү өчен билгеләнгән биналар һәм спорт корымаларын
3.5.2	Урта һәм югары һөнәри белем	Һөнәри белем бирү һәм агарту өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын (һөнәри техник училищелар, көллиятләр, сәнгать, музыка училищелары, белем жәмгыятьләре, институтлар, университетлар, белгечләрне яңадан әзерләү һәм квалификация күтәрү буенча оешмалар һәм башка белем һәм мәгариф эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешмалар), шул исәптән укучыларга физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнү өчен билгеләнгән биналар һәм спорт корымаларын урнаштыру.

3.6	Мәдени үсеш	Мәденият объектларын урнаштыру өчен билгелэнгән биналар һәм корылмалар урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлегә 3.6.1 - 3.6.3 кодлар белән рөхсәт ителгән куллану төрләренен эчтәлеген үз эченә ала
3.6.1	Мәдени-ял итү эшчәнлегә объектлары	Музейлар, күргәзмә заллары, сәнгать галереяләре, мәденият йортлары, китапханәләр, кинотеатрлар һәм кинозаллар, театрлар, филармонияләр, концерт заллары, планетарийлар урнаштыру өчен билгелэнгән биналарны урнаштыру
3.6.2	Мәденият һәм ял парклары	Мәденият һәм ял паркларын урнаштыру
3.6.3	Цирклар һәм ерткычлар тоту урыннары	Цирклар, ерткычларны тоту урыннарын, зоопарклар, зоосадлар, океанариумнар урнаштыру һәм ябылуда кыргый хайваннарны тоту эшчәнлегә төрләрен тормышка ашыру өчен биналар һәм корылмалар урнаштыру
3.7	Дини файдалану	Дини файдаланудагы биналарны һәм корылмаларны урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлегә 3.7.1 - 3.7.2 кодлар белән рөхсәт ителгән куллану төрләренен эчтәлеген үз эченә ала.
3.7.1	Дини йолаларны гамәлгә ашыру	Дини йолалар үтәү өчен билгелэнгән биналар һәм корылмалар (шул исәптән чиркәүләр, соборлар, храмнар, часовнялар, мәчетләр, гыйбадәт кылу йортлары, синагогалар) урнаштыру;
3.7.2	Дини идарә һәм белем бирү	Дини хезмәт башкаруга бәйле рәвештә, шулай ук хәйрия һәм дини белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен рухани затларның, хажиларның һәм тыңлаучыларның даими яшәү урыны өчен билгелэнгән биналарны (монастырьлар, скитлар, якшәмбе һәм дини мәктәпләр, семинарияләр, дини училищелар) урнаштыру.
3.8	Ижтимагый идарә	Ижтимагый идарә органнарын һәм оешмаларын урнаштыру өчен билгелэнгән биналарны урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлегә 3.8.1 - 3.8.2 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләренен эчтәлеген үз эченә ала
3.8.1	Дәүләт идарәсе	Дәүләт органнарын, дәүләт пенсия фондын, жирле үзидарә органнарын, судларны, шулай ук эшчәнлекләрен турыдан-туры тәэмин итүче яисә дәүләт һәм (яисә) муниципаль хезмәтләр күрсәтүче оешмаларны урнаштыру өчен билгелэнгән биналарны урнаштыру
3.8.2	Вәкиллек эшчәнлегә	Чит дәүләтләрнең һәм Россия Федерациясә субъектларының дипломатик вәкиллекләре, Россия Федерациясендә консул учреждениеләре өчен билгелэнгән биналарны урнаштыру
3.9	Фәнни эшчәнлекне тәэмин итү	Фәнни эшчәнлекне тәэмин итү өчен биналар һәм корылмалар урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлегә 3.9.1 - 3.9.3 кодлар белән рөхсәт ителгән куллану төрләренен эчтәлеген үз эченә ала.
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендә һәм аның белән чиктәш өлкәләрдә эшчәнлекне тәэмин итү	Әйләнә-тирә мохиттә бара торган физик һәм химик процессларны күзәтү өчен билгелэнгән капитал төзелеш объектларын, аның гидрометеорология, агрометеорология һәм гелиогеофизик характеристикаларын билгеләү, атмосфера һавасының, туфракның, су объектларының пычрану дәрәжәсен, шул исәптән гидробиологик күрсәткечләр буенча, һәм жир тирәли - космик кинлекләрен, гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләрдә кулланыла торган биналарны һәм корылмаларны (доплерск метеорологик радиолокаторлары, гидрологик постлар һәм башкалар) урнаштыру
3.9.2	Фәнни тикшеренүләр үткәрү	Фәнни тикшеренүләр, эзләнүләр һәм эшләнмәләр үткәрү өчен билгелэнгән биналарны һәм корылмаларны (фәнни-тикшеренү һәм проект институтларын, фәнни үзәкләрне, инновацион үзәкләрне, дәүләт фәннәр академияләрен, тәҗрибә-конструкторлык үзәкләрен, шул исәптән тармак үзәкләрен) урнаштыру
3.9.3	Фәнни сынаулар үткәрү	Тәҗрибә сәнагать үрнәкләренә тикшерү һәм сынаулар үткәрү өчен, фәнни тикшеренүләр, эзләнүләр һәм эшләнмәләренә, фәнни һәм селекцион эшләренә, фәнни яктан караганда кыйммәтле үсемлекләр һәм хайваннар дөньясы үрнәкләрен алу өчен авыл һәм урман хужалыгын алып баруны гамәлгә ашыручы оешмаларны урнаштыру өчен биналар һәм корылмалар урнаштыру
3.10	Ветеринар хезмәтә күрсәтү	Ветеринария хезмәтләре күрсәтү, авыл хужалыгы булмаган хайваннарны кеше күзәтүе астында тоту яисә үрчетү өчен билгелэнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлегә 3.10.1 - 3.10.2 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләренен эчтәлеген үз эченә ала.

3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмэте күрсэтү	Ветеринария хезмэتلэре күрсэтү өчен билгелэнгэн капитал төзелеш объектларын хайваннарны карап тотудан башка урнаштыру
3.10.2	Хайваннар өчен приютлар	Стационарда ветеринария хезмэتلэре күрсэтү өчен билгелэнгэн капитал төзелеш объектларын урнаштыру; авыл хужалыгы булмаган хайваннарны кеше күзэтчелегендө карап тоту, үрчетү өчен билгелэнгэн капитал төзелеш объектларын урнаштыру, йортсыз хайваннарны тоту һәм дэвалау буенча хезмэتلэр күрсэтү; хайваннар өчен кунакханэлэр оештыру өчен билгелэнгэн капитал төзелеш объектларын урнаштыру
4.0	Эшкуарлык	Капитал төзелеш объектларын сүдө, банк һәм башка эшкуарлык эшчәнлеге нигезендө табыш алу максатларында урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлеге рөхсэт ителгән куллану төрлөрөнөң 4.1 - 4.10 кодларында каралган эчтәлеген үз эченә ала.
4.1	Эшлекле идарә	Капитал төзелеш объектларын дэүлэт яисә муниципаль идарә һәм хезмэتلэр күрсэтү белән бэйле булмаган идарә эшчәнлеге объектларын урнаштыру, шулай ук оешмалар арасында сату вакытында товар тапшыруны таләп итмәгән алыш-бирешләр кылуны тәмин итү, шул исәптән биржа эшчәнлеге (банк һәм иминият эшчәнлегеннән тыш) максатында урнаштыру
4.2	Сүдө объектлары (сүдө үзәкләре, сүдө-күңел ачу үзәкләре (комплекслар))	Товарлар сатуны гамәлгә ашыручы бер яисә берничә оешманы урнаштыру һәм (яисә) хезмэتلэр күрсэтү максатыннан, 4.5, 4.6, 4.8 - 4.8.2 кодлар белән рөхсэт ителгән куллану төрлэре эчтәлегенә туры китереп, гомуми майданы 5000 кв.м дан күбрәк капитал төзелеш объектларын урнаштыру; хезмәткәрләр автомобильлэре һәм сүдө үзәгенә килүчелэр өчен гаражлар һәм (яисә) стоянкалар урнаштыру
4.3	Базарлар	Даими яисә вакытлыча сүдө (ярминкә, базар) оештыру өчен билгелэнгэн капитал төзелеш объектларын, корылмаларны урнаштыру, һәр сүдө урынында 200 квадрат метрдан артык майдан булмавын исәпкә алып; хезмәткәрләр автомобильлэре һәм базарга килүчелэр өчен гаражлар һәм (яисә) тукталышлар урнаштыру
4.4	Кибетлэр	Сүдө майданы 5000 кв. метрга кадәр булган товарларны сату өчен билгелэнгэн капитал төзелеш объектларын урнаштыру
4.5	Банк һәм иминият эшчәнлеге	Банк һәм иминият хезмэتلэре күрсэтә торган оешмаларны урнаштыру өчен билгелэнгэн капитал төзелеш объектларын урнаштыру
4.6	Жәмәгать туклануы	Жәмәгать туклануы урыннары (рестораннар, кафелар, ашханэлэр, кабымлыклар, барлар) урнаштыру максатларында капитал төзелеш объектларын урнаштыру
4.7	Кунакханә хезмэте	Кунакханэлэрне урнаштыру
4.8	Күңел ачулар	Күңел ачу өчен билгелэнгэн биналар һәм корылмалар урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлеге 4.8.1 - 4.8.3 кодлар белән рөхсэт ителгән куллану төрлөрөнөң эчтәлеген үз эченә ала.
4.8.1	Күңел ачу чаралары	Күңел ачу чараларын, сәяхәтлэрне оештыру өчен билгелэнгэн биналар һәм корылмалар, дискотекалар һәм бию майданчыклары, төнге клублар, аквапарклар, боулинг, аттракционнар һ.б.лар, уен автоматлары (азартлы уеннар үткөрү өчен файдаланыла торган уен жиһазларынан тыш), уен майданчыклары урнаштыру
4.8.2	Азартлы уеннар уздыру	Букмекер контораларын, тотализаторларны, аларның уен зоналарынан тыш ставкаларны кабул итү пунктларын урнаштыру өчен билгелэнгэн биналарны һәм корылмаларны урнаштыру
4.9	Хезмэт гаражлары	3.0, 4.0 кодлары белән рөхсэт ителгән куллану төрлөрөндө каралган эшчәнлек төрлөрөн гамәлгә ашыру максатларында кулланыла торган даими яисә вакытлыча гаражларны, хезмэт автотранспортын саклау өчен стоянкалар урнаштыру, шулай ук гомуми файдаланудагы транспорт чараларына стоянкалар һәм аларны саклау өчен, шул исәптән депоны урнаштыру
4.9.1	Юл яны сервисы объектлары	Юл сервисы биналарын һәм корылмаларын урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлеге 4.9.1.1 - 4.9.1.4 кодлар белән рөхсэт ителгән куллану төрлөрөнөң эчтәлеген үз эченә ала
4.9.1.1	Транспорт чараларына ягулык салу	Автозаправка станциялэрен урнаштыру; юл сервисы объектлары сыйфатында жәмәгать туклануын оештыру өчен кирәкле сүдө кибетлэрен, биналарны урнаштыру

4.9.1.2	Юл ялын тээмин итү	Юл сервисы (мотельлэр) сыйфатында кунакханэ хезмэтлэре күрсэтү өчен биналар урнаштыру, шулай ук тиешле сәүдә кибетлэрен, жәмөгать туклануын юл сервисы объектлары сыйфатында оештыру өчен биналар урнаштыру
4.9.1.3	Автомобиль юу урыннары	Автомобиль юу урыннарын урнаштыру, шулай ук иярүле сәүдә кибетлэрен урнаштыру
4.9.1.4	Автомобильлэрне ремонтлау	Автомобильлэрне ремонтлау һәм аларга хезмэт күрсэтү өчен билгелэнгән остаханэлэрне һәм юл сервисының башка объектларын урнаштыру, шулай ук тиешле сәүдә кибетлэрен урнаштыру
4.10	Күргәзмә-ярминкә эшчәнлеге	Күргәзмә-ярминкә һәм конгресс эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен билгелэнгән капитал төзелеш объектларын, корылмаларны, күрсәтелгән чараларга хезмэт күрсэтү өчен кирәкле эшчәнлекне дә кертеп урнаштыру (экспозиция майданын төзү, чараларда катнашучыларның туклануын оештыру)
5.0	Ял (рекреация)	Спорт, физик культура, жәяүле яисә югары менеп йөрүләр, ял һәм туризм белән шөгьльләнү өчен урыннар, табигатьне күзәтү, пикниклар, ау, балык тоту һәм башка эшчәнлек урыннарын тәртипкә китерү; парктарны, шөһәр урманнарын, бакчалар һәм скверларны, буаларны, күллэрне, сусаклагычларны, пляжларны, гомуми кулланыштагы су объектларының яр буе полосаларын булдыру һәм карау, шулай ук аларда ял урыннарын төзекләндерү. Әлегә төр куллануның эчтәлегә 5.1 - 5.5 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрлэренең эчтәлеген үз эченә ала.
5.1	Спорт	Спорт белән шөгьльләнү өчен биналар һәм корылмалар урнаштыру. Әлегә төр куллануның эчтәлегә 5.1.1 - 5.1.7 кодлар белән рөхсәт ителгән куллану төрлэренең эчтәлеген үз эченә ала.
5.1.1	Спорт-тамаша чараларын тээмин итү	500 һәм күбрәк урынлы тамашачылар өчен махсус урыннары булган спорт-тамаша биналарын һәм корылмаларны (стадионнарын, спорт сарайларын, боз сарайларын, ипподромнарын) урнаштыру
5.1.2.	Биналарда спорт белән шөгьльләнүне тээмин итү	Биналарда һәм корылмаларда спорт клублары, спорт заллары, бассейннар, физкультура-савыктыру комплекслары урнаштыру
5.1.3	Спорт белән шөгьльләнү өчен майданчыклар	Ачык һавада спорт һәм физкультура белән шөгьльләнү өчен майданчыклар (физкультура майданчыклары, йөгөрү юллары, спорт уены өчен кырлар) урнаштыру
5.1.4	Спорт белән шөгьльләнү өчен жиһазландырылган майданчыклар	Спорт һәм физкультура белән шөгьльләнү өчен корылмаларны ачык һавада урнаштыру (теннис кортлары, автодромнар, мотодромнар, трамплиннар, спорт атышлары)
5.1.5	Су спорты	Су спорт төрлэре белән шөгьльләнү өчен спорт корылмаларын урнаштыру (су спорт төрлэрен оештыру һәм тиешле инвентарьны саклау өчен кирәкле причаллар һәм корылмалар)
5.1.6	Авиация спорты	Спорт корылмаларын спортның авиация төрлэре белән шөгьльләнү өчен урнаштыру (ангарлар, очып китү-төшөп утыру майданчыклары һәм тиешле инвентарьны саклау өчен кирәкле башка корылмалар)
5.1.7	Спорт базалары	Анда озак яшәүче затларның спорт эзерлегә гамәлгә ашырыла торган спорт базаларын һәм лагерьларын урнаштыру
5.2	Табиғый-танып белү туризмы	Табиғатьбелән танышу буенча походлар һәм экскурсияләр үткөрү, жәяүле һәм атта йөрү өчен базалар һәм палаткалы лагерьлар урнаштыру, сукмак һәм юллар кору, әйләнә-тирә табигать мохите турында танып белү белешмэлэре булган щитлар урнаштыру; табигатьне саклау һәм табигатьне торгызу буенча кирәкле чараларны гамәлгә ашыру
5.2.1	Туристлык хезмәте	Дөвалуа буенча хезмәтләр күрсәтми торган пансионатларны, туристлык кунакханэлэрен, кемпингларын, ял йортларын урнаштыру; балалар лагерьларын урнаштыру
5.3	Аучылык һәм балык тоту	Аучылык һәм балык тоту урыннарын төзекләндерү, шул исәптән аучы яисә балыкчы йорты, жәнлеклэрнең һәм балык баш санын торгызу һәм тоту өчен кирәкле корылмалар урнаштыру

5.4	Аз үлчәмле суднолар өчен причаллар	Яхталар, катерлар, көймәләр һәм башка кече судноларга причалга тору, саклау һәм хезмәт күрсәтү өчен билгеләнгән корылмаларны урнаштыру
5.5	Гольф яки атта йөрүләр өчен кырлар	Гольф уены өчен урыннар урнаштыру яки атлы сәфәрләр башкару, шул исәптән кирәкле жир эшләрен башкару һәм ярдәмче корылмаларны урнаштыру, трибуналар урнаштыруны күздә тотмаган атлы спорт манежлары урнаштыру
6.0	Житештерү эшчәнлегенә	Файдалы казылмаларны чыгару, аларны эшкәртү, сәнәгать ысулы белән әйберләр эзерләү максатларында капитал төзелеш объектларын урнаштыру <u>Комментарий:</u> Рөхсәт ителгән файдалануның әлегә төрән күрсәтелгән территориаль зона тематикасына туры килми торган сәнәгать объектларының территориаль зонасы чикләрендә булган очракта кулланырга кирәк.
6.1	Жир асты байлыктарыннан файдалану	Геологик эзләнүләрне гамәлгә ашыру; файдалы казылмаларны ачык (карьерлар, отваллар) һәм ябык (шахталар, скважиналар) ысуллар белән чыгару; капитал төзелеш объектларын, шул исәптән жир асты объектларын, файдалы казылмалар чыгару максатларында урнаштыру; чимал транспортлауга һәм (яисә) сәнәгать эшкәртүенә эзерләү өчен кирәкле капитал төзелеш объектларын урнаштыру; файдалы казылмалар чыгару авылара территориядә башкарылса, жир асты байлыктарыннан файдалану максатлары өчен кирәкле биналарга һәм корылмаларга хезмәт күрсәтүче хезмәткәрләргә яшәү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру
6.2	Авыр сәнәгать	Тау-бау һәм тау-эшкәртү, металлургия, машина төзелеш сәнәгате капитал төзелеш объектларын урнаштыру, шулай ук суднолар төзелеш, авиатөзелеш, вагон төзү, машина төзелеш, станоклар төзү продукциясен эзерләү һәм ремонтлау, шулай ук эксплуатацияләү өчен саклау яисә санитар-саклау зоналарын урнаштыру каралган башка шундый сәнәгать предприятиеләрен урнаштыру, моңа сәнәгать объекты рөхсәт ителгән файдалануның башка төрәнә кертелгән очраклар керми.
6.2.1	Автомобиль төзелеш сәнәгате	Транспорт чаралары һәм жиһазлар житештерү, автомобильләр житештерү, бер яисә берничә төр транспорт белән йөртү өчен автомобиль кузовлары, прицеплар, ярымприцеплар һәм контейнерлар житештерү, автомобильләр һәм аларның двигательләре өлешләрен житештерү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру
6.3	Жинел сәнәгать	Текстиль, фарфор-фаянс, электрон сәнәгать өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру
6.3.1	Фармацевтика сәнәгате	Фармацевтика житештерү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын, шул исәптән аларга карата сак яисә санитар-яклау зоналарын билгеләү каралган объектларны урнаштыру
6.4	Азык-төлек сәнәгате	Авыл хужалыгы продукциясен аларны башка продукциягә китерә торган ысул белән эшкәртүгә (консервлау, ыслау, икмәк пешерү), шул исәптән эчемлекләр, алкоголь эчемлекләр һәм тәмәке әйберләре житештерү өчен дә азык-төлек сәнәгате объектларын урнаштыру
6.5	Нефтехимия сәнәгате	Углерод чималын эшкәртү, ашламалар, полимерлар, көнкүреш билгеләнешендәге химик продукция һәм мондый продукция житештерү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын, шулай ук башка шундый сәнәгать предприятиеләрен урнаштыру
6.6	Төзелеш сәнәгате	Житештерү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын: төзелеш материаллары (кирпечләр, пилотматериаллар, цемент, беркетү материаллары), көнкүреш һәм төзелеш газ һәм сантехника жиһазлары, лифтлар һәм күтәргечләр, столяр продукция, жыелма йортлар яки аларның өлешләре һәм башка шундый продукция житештерү өчен урнаштыру
6.7	Энергетика	Гидроэнергетика объектларын, жылылык станцияләрен һәм башка электр станцияләрен урнаштыру, электр станцияләре (золоотваллар, гидротехник корылмалар) өчен хезмәт күрсәтүче һәм ярдәмче корылмалар урнаштыру; урнаштыруы 3.1 коды белән рөхсәт ителгән файдалану төре белән каралган энергетика объектларыннан тыш, электр челтәре хужалыгы объектларын урнаштыру

6.7.1	Атом энергетикасы	Атом энергиясен, шул исәптән атом станцияләрен, атом-төш жайланмаларын (фәнни максатларда булдырылганнардан тыш), атом-төш материалларын һәм радиоактив матдәләргә саклау пунктларын электр станцияләргә өчен хезмәт күрсәтүче һәм ярдәмче корылмаларны урнаштыру; атом электр станцияләренә хезмәт күрсәтүче электр челтәргә хужалыгы объектларын урнаштыру
6.8	Элемтә	Элемтә, радиотапшырулар, телевидение объектларын урнаштыру, шул исәптән һава радиореле, жир өсте һәм жир асты элемтә кабель линияләрен, радиофикация линияләрен, антенна кырларын, элемтә кабельле линияләрендә көчәйтү пунктларын, спутник элемтә һәм телерадиотапшырулар инфраструктурасын кертеп, урнаштырылуы рөхсәт ителгән куллану төрләрен 3.1.1, 3.2.3 коды белән үз эченә алган эчтәлегендә каралган элемтә объектларыннан тыш
6.9	Складлар	Сәнәгать базалары, складлары, төяү терминаллары һәм доклары, нефть саклагычлар һәм нефть төяү станцияләре, газ саклагычлар һәм аларга хезмәт күрсәтүче газ конденсатлы һәм газ кудыру станцияләре, элеваторлар һәм азык-төлек складлары, тимер юл күчәрү складларыннан тыш, йөк булдырылган житештерү комплексларының бер өлеше булмаган (стратегик запасларны саклаудан тыш) йөкләрен вакытлыча саклау, бүлү һәм күчәрү корылмаларын урнаштыру
6.9.1	Склад майданчыклары	Ачык һавада йөкләргә вакытлыча саклау, бүлү һәм бушату (стратегик запасларны саклаудан тыш)
6.10	Космик эшчәнлекне тәмин итү	Космодромнарны, старт комплексларын һәм жиберү жайланмаларын, команда-үлчәү комплексларын, космик объектлар очышлары белән идарә итү үзәкләрен, мәгълүматны кабул итү, саклау һәм эшкәртү пунктларын, космик техниканы саклау базаларын, космик объектларны жиргә утырту полигоннарын, космик техниканы эшкәртү өчен эксперименталь база объектларын, космонавтлар әзерләү үзәкләрен һәм жиһазларын, космик эшчәнлекне башкарган кулланыла торган башка корылмаларны урнаштыру
6.11	Целлюлоза-кәгазь сәнәгате	Целлюлоза-кәгазь житештерү, целлюлоза, агач массасы, кәгазь, картон һәм алардан ясалган әйберләр житештерү, нәшрият һәм полиграфия эшчәнлеге, язылган мәгълүмат чыганакларын тиражлау өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру
6.12	Фәнни-житештерү эшчәнлеге	Технологик, сәнәгать, агросәнәгать паркларын, бизнес-инкубаторларны урнаштыру
7.0	Транспорт	Кешеләр яки йөкләр ташу яки матдәләр тапшыру өчен кулланыла торган төрле юллар һәм корылмаларның урнашуы. Әлеге төр куллануның эчтәлегенә үз эченә 7.1 - 7.5 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләренә эчтәлеген ала.
7.1	Тимер юл транспорты	Тимер юл транспортында капитал төзелеш объектларын урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлегенә үз эченә 7.1.1 - 7.1.2 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләренә эчтәлеген ала.
7.1.1	Тимер юллар	Тимер юлларны урнаштыру
7.1.2	Тимер юл ташуларына хезмәт күрсәтү	Биналар һәм корылмаларны, шул исәптән тимер юл вокзалларын һәм станцияләрен, шулай ук жир өсте һәм жир асты биналарын, корылмаларны, тимер юл транспортының башка объектларын эксплуатацияләү, карап тоту, төзү, реконструкцияләү, ремонтлау өчен кирәкле жайланмалар һәм объектлар урнаштыру; төяү-бушату майданчыкларын, рельс яны складларын (ягулык-майлау материаллары складларыннан һәм теләсә нинди типтагы автозаправка станцияләреннән, шулай ук тимер юл ташуларын турыдан-туры тәмин итүгә билгеләнмәгән куркыныч матдәләргә һәм материалларны саклау өчен билгеләнгән складлардан тыш) һәм федераль законнарда билгеләнгән хәрәкәт иминлеге таләпләре үтәлгән очракта, башка объектларны урнаштыру;
7.2	Автомобиль транспорты	Автомобиль транспорты биналарын һәм корылмаларын урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлегенә үз эченә 7.2.1 - 7.2.3 кодлар белән рөхсәт ителгән куллану төрләренә эчтәлеген ала.
7.2.1	Автомобиль юлларын урнаштыру	Торак пунктлардан читтә автомобиль юлларын һәм аларга бәйле техник корылмаларны, шәһәр урамнары һәм юлларны чикләрендә транспорт чаралары юл яны стоянкаларын (парковчаларны) урнаштыру, 2.7.1, 4.9, 7.2.3 кодлары белән

		рөхсәт ителгән файдалану төрлөрөнән тыш, шулай ук транспорт чараларын саклау өчен билгеләнгән капитал булмаган корылмаларны урнаштыру; юл хәрәкәте иминлеге өчен җаваплы эчке эшләр органнары постларын урнаштыру өчен билгеләнгән объектларны урнаштыру
7.2.2	Пассажирлар йөртүгә хезмәт күрсәтү	Урнаштырылуы 7.6 код белән рөхсәт ителгән файдалану төре эчтәлеге белән каралган капитал төзелеш объектларыннан тыш, пассажирларга хезмәт күрсәтү өчен билгеләнгән биналарны һәм корылмаларны урнаштыру
7.2.3	Гомуми файдаланудагы транспорт стоянкалары	Кешеләрне билгеләнгән маршрут буенча йөртүгә гамәлгә ашыра торган транспорт чаралары тукталышын урнаштыру
7.3	Су транспорты	Су юлларында суднолар йөреше өчен ясалма төзелгән эчке су юлларын урнаштыру, эчке су юллары капитал төзү объектларын урнаштыру, дингез портлары капитал төзү объектларын урнаштыру, капитал төзелеш объектларын, шул исәптән дингез һәм елга портларын, причалларны, пристаньнарны, гидротехник корылмаларны, навигация җиһазларын һәм суднолар йөрешен һәм су юлы ташуларны тәмин итү, су транспортына ягулык салу урыннары урнаштыру
7.4	Һава транспорты	Аэродромнар, вертолет майданчыклары (вертодромнар) урнаштыру, гидросамолетларны суга төшерү һәм причал ясау өчен урыннар булдыру, һава судноларын очып китү һәм жиргә төшерү (суга төшерү) өчен кирәкле, очышларны һәм башка объектларны радиотехник тәмин итүгә урнаштыру, аэропортлар (аэровокзаллар) һәм пассажирларны утырту һәм төшерү, аларга юлдаш хезмәт күрсәтү һәм аларның куркынычсызлыгын тәмин итү өчен кирәкле башка объектларны урнаштыру, шулай ук һава юлы белән йөри торган йөкләрне төяү, бушату һәм саклау өчен кирәкле объектларны урнаштыру; һава судноларына техник хезмәт күрсәтү һәм ремонт ясау өчен билгеләнгән объектлар урнаштыру
7.5	Торбаүткәргеч транспорт	Нефть үткәргечләрне, суүткәргечләрне, газүткәргечләрне һәм башка торба үткәргечләрне, шулай ук аталган торба үткәргечләрне эксплуатацияләү өчен кирәкле башка биналарны һәм корылмаларны урнаштыру
7.6	Урамнан тыш транспорт	Метрополитенны, шул исәптән метрополитенның жир өсте юлларын, утырту станцияләрен, пассажирлар өчен станциягә күчешләрне, электродепоны, вентиляция шахталарын эксплуатацияләү өчен кирәкле корылмаларны урнаштыру; урамнан тыш транспортның бүтән төр жир өсте корылмаларын (монорельс транспортын, канат юллары асылмаларын, фуникулерларны) урнаштыру
8.0	Оборонаны һәм куркынычсызлыкны тәмин итү	Россия Федерациясә Кораллы Көчләренә, башка гаскәрләренә, хәрби формованиеләренә һәм алар белән идарә итү органнарын сугышчан эзерлеген кирәкле капитал төзелеш объектларын урнаштыру (хәрби оешмалар, эчке гаскәрләр, учреждениеләр һәм башка объектларны урнаштыру, гаскәрләренә һәм флот көчләрен дислокацияләү), хәрби частьларның сугышка эзерлекне тәмин итүгә юнәлдерелгән хәрби өйрәнүләр һәм башка чаралар уздыру; хәрби училищелар, хәрби институтлар, хәрби университетлар, хәрби академияләр биналарын урнаштыру; таможня эшчәнлеген гамәлгә ашыруны тәмин итүче объектларны урнаштыру <u>Комментарий:</u> Рөхсәт ителгән файдалануның әлеге төре хәрби комиссариатларны, хәрби чакыру пунктларын, гражданның оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләр бүлекчәләрен урнаштыру мөмкинлеген күздә тоту
8.1	Кораллы көчләренә тәмин итү	Коралларны, хәрби билгеләнештәге техниканы һәм сугыш кирәк-яракларын эшләү, сынау, ремонт җитештерү яки юк итү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру; жир кишәрлекләрен сынау полигоннары, кораллар юк итү һәм, кораллану яки сугыш кирәк-яракларын куллану, җитештерү, ремонтлау яки юкка чыгару сәбәплә барлыкка килә торган калдыклар күмү урыннары сыйфатында җиһазлау; дөүләт һәм мобилизация резервларында матди кыйммәتلәр запасларын булдыру һәм саклау өчен кирәкле капитал төзелеш объектларын (саклагычлар, складлар һәм башка объектлар) урнаштыру; иминлеген тәмин итү өчен ябык административ-территориаль берәмлекләр төзелгән объектларны урнаштыру

8.2	Россия Федерациясе Дәүләт чиген саклау	Россия Федерациясе дәүләт чиген яклауны һәм саклауны тээмин итү өчен кирәкле инженерлык корылмаларын һәм киртәләрен, чик буге билгеләрен, коммуникацияләрне һәм башка объектларны урнаштыру, чик буге ерымнарын һәм контроль полосаларны урнаштыру, чик буге хәрби частьләрен һәм алар белән идарә итү органнарын урнаштыру өчен, шулай ук Россия Федерациясе дәүләт чиге аша уздыру пунктларын урнаштыру өчен биналар урнаштыру
8.3	Эчке хокук тәртибен тээмин итү	Хәрбиләштерелгән хезмәте булган эчке эшләр органнары, Росгвардия һәм коткару хезмәтләре эзерлегенә ярдәм итү өчен кирәкле капитал төзелеш объектларын урнаштыру; гражданныр оборонасы объектларын, житештерү биналарының бер өлеше булган гражданныр оборонасы объектларыннан тыш, урнаштыру
8.4	Жәзалар үтәтү эшчәнлеген тээмин итү	Капитал төзелеш объектларын иректән мәхрүм итү урыннары булдыру өчен урнаштыру (тикшерү изоляторлары, төрмәләр, жирлекләр)
9.0	Табиғатне махсус саклау һәм өйрәнү эшчәнлеге	Чикләрендә, табиғатне саклау һәм өйрәнү белән бәйлә эшчәнлектән тыш, хужалык эшчәнлеге рөхсәт ителмәгән, махсус сакланучы табиғат территорияләрен булдыру юлы белән үсемлекләр һәм хайваннар дөньясын саклау һәм өйрәнү (дәүләт табиғат тыюлыклары, милли һәм табиғый парклар, табиғат һайкәлләре, дендрология парклары, ботаника бакчалары, оранжереяләр)
9.1	Табиғат территорияләрен саклау	Өйләнә-тирә табиғат мохитенең аерым табиғый сыйфатларын әлеге зонада хужалык эшчәнлеген чикләү юлы белән саклау, аерым алганда: тыелган полосаларны булдыру һәм тәрбияләү, яклау урманнарын, шул исәптән шәһәр урманнарын, урман паркларында булдыру һәм тәрбияләү, яклау урманнарында рөхсәт ителгән башка хужалык эшчәнлеге, тыюлыкларда табиғат ресурсларыннан файдалану режимын саклау, аеруча кыйммәтле булган жирләренең үзлекләрен саклау. <u>Комментарий:</u> Рөхсәт ителгән файдалануның әлеге төрен, гомуми файдаланудагы территорияләрне оештырудан тыш, табиғый территорияләрне бозуга китерә торган хужалык эшчәнлеге махсус каралмаган территорияләр чикләрендә кулланырга кирәк.
9.1.1	Сирәк һәм (яисә) юкка чыгу куркынычы яный торган хайваннар төрләрен саклау һәм репродукцияләү	Сирәк һәм (яисә) юкка чыгу куркынычы яный торган хайваннар төрләрен саклау һәм репродукцияләү белән бәйлә хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру; сирәк һәм (яисә) юкка чыгу куркынычы яный торган хайваннар төрләрен тоту һәм (яисә) репродукцияләү өчен кулланыла торган биналар, корылмалар урнаштыру
9.2	Курорт эшчәнлеге	Табиғый дөвалау ресурсларын (минераль су ятмалары, дөвалау пычраклары, лиманнар һәм күлләр рапасы, махсус климат һәм кеше авыруларын профилактикалау һәм дөвалау өчен кулланыла торган яки файдаланырга мөмкин булган башка табиғат факторлары һәм шартлары) кешене дөвалау һәм савыктыру өчен, шул исәптән чыгару юлы белән файдалану, шулай ук дөвалау ресурсларын тау-санитария округының яки дөвалау-савыктыру жирлегенә һәм курортының санитар сагы беренче зонасы чикләрендә ярлыландырудан һәм юкка чыгарудан саклау
9.2.1	Санаторий эшчәнлеге	Халыкны дөвалау һәм савыктыру хезмәтләрен күрсәтүне тээмин итүче шифаханәләр, профилакторийлар, бальнеологик дөвалаулар, пычрак белән дөвалауны урнаштыру; дөвалау-савыктыру урыннарын (пляжлар, бюветлар, шифалы пычрак чыгару урыннары) төзекләндерү; дөвалау-савыктыру лагерьларын урнаштыру
9.3	Тарихи-мәдәни эшчәнлек	Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларын (тарих һәм мәдәният ядкарьләрен) саклап калу һәм өйрәнү, шул исәптән: археологик мирас объектлары, истәлекле урыннар, тарихи кәсепләр, житештерү һәм һөнәрләр, тарихи жирлекләр, гамәлдә булмаган хәрби һәм гражданлык күмелгән урыннар, мәдәни мирас объектларын, тарихи промысел яки һөнәр булган хужалык эшчәнлеген, шулай ук танып белү туризмын тээмин итүче хужалык эшчәнлеген
10.0	Урманнардан файдалану	Агач материалын һәм агач булмаган урман ресурсларын эзерләү, беренчел эшкәртү һәм чыгару, урманнарны саклау һәм торгызу эшчәнлеге һәм башка

		максатлар. Өлеге төрдөгө рөхсөт ителгән айдалануның эчтөлегө 10.1 - 10.4 кодлары белән рөхсөт ителгән куллану төрлөрөнөң эчтөлеген үз эченә ала
10.1	Агач эзерләү	Табигать шартларында үскән, шул исәптән гражданның тарафыннан үз ихтыяжлары өчен үсеп чыккан урман утыртмаларын кисү, үзагачны өлөшчә эшкәртү, саклау һәм чыгару, урман юлларын булдыру, агач (урман складлары, урман кискечләре) эшкәртү һәм саклау өчен кирәкле корымаларны урнаштыру, урманнарны саклау һәм торгызу
10.2	Урман плантацияләре	Кеше хезмәте белән үстерелгән урман утыртмаларын үстерү һәм кисү, үзагачны өлөшчә эшкәртү, саклау һәм чыгару, юллар булдыру, агач (урман складлары, урман кискечләре) эшкәртү һәм саклау өчен кирәкле корымалар урнаштыру, урманнарны саклау
10.3	Урман ресурсларын эзерләү	Сагыз эзерләү, агач булмаган урман ресурсларын жыю, шул исәптән гражданның тарафыннан үз ихтыяжлары өчен, урман азык ресурсларын һәм кыргыз үсемлекләре эзерләү, табылган урман ресурсларын саклау, тирән булмаган эшкәртү һәм чыгару, урман ресурсларын саклау һәм тирән булмаган эшкәртү өчен кирәкле вакытлы корымалар урнаштыру (киптергечләр, гөмбә пешергеч, складлар), урманнарны саклау
10.4	Резерв урманнар	Урманнарны саклау белән бәйлә эшчәнлек
11.0	Су объектлары	Бозлыклар, карлыклар, инешләр, елгалар, күлләр, сазлыклар, территориаль диңгезләр һәм башка өске су объектлары
11.1	Су объектларынан гомуми айдалану	Су объектларына тоташа торган гомуми судан айдалануны гамәлгә ашыру өчен кирәкле ысуллар белән жир кишәрлекләреннән айдалану (гражданның шәхси ихтыяжлары өчен судан айдалану, шулай ук эчәргә һәм хужалык-көнкүреш су белән тәмин итү максатларында су ресурсларын жыю (алу), су коену, кече үлчәмле судноларны, су мотоциклларын һәм су объектларында ял итү өчен билгеләнгән башка техник чараларны куллану, әгәр тиешле тьюлар законнарда билгеләнмәгән булса, су объектларында, су объектларында ял итү өчен билгеләнгән башка техник чараларны куллану)
11.2	Су объектларынан махсус айдалану	Су объектларына тоташкан жир кишәрлекләрен судан махсус айдалану өчен кирәкле ысуллар (өске су объектларынан су ресурсларын алу, агып төшүче суларны һәм (яисә) дренаж суларын агызу, төптән тирәнәйтү, шартлату, бораулау һәм башка су объектларының төбен һәм ярларын үзгәртүгә бәйлә эшләр) куллану
11.3	Гидротехник корымалар	Сусакалагычларны эксплуатацияләү өчен кирәкле гидротехник корымаларны (плотиналар, су ташлау, су жыю, су чыгару һәм башка гидротехник корымаларны, суднолар үткәру корымаларын, балык саклау һәм балык үткәру корымаларын, яр буен саклау корымаларын) урнаштыру
12.0	Гомуми айдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләре)	Гомуми айдаланудагы жир кишәрлекләре. Өлеге төр куллануның эчтөлегө 12.0.1 - 12.0.2 кодлар белән рөхсөт ителгән куллану төрлөрөнөң эчтөлеген үз эченә ала. <u>Комментарий:</u> Өлеге Кагыйдәләргә карата рөхсөт ителгән айдалануның өлеге төрен кызыл сызыклар билгеләү юлы белән төзелгән территорияләр чикләрендә күздә тотарга кирәк.
12.01	Урам-юл чөлтәре	Урам-юл чөлтәре объектларын: торақ пунктлар чикләрендә автомобиль юллары, трамвай юллары һәм жәяүлеләр өчен тротуарлар, жәяүлеләр өчен урам чыгу урыннары, бульварлар, майданнар, машина юллары, велотранспорт һәм инженерлык инфраструктурасы объектларын урнаштыру; шөһәр урамнары һәм юллар чикләрендә юл бие тукталышларын (парковкаларын) урнаштыру, 2.7.1, 4.9, 7.2.3 кодлары рөхсөт ителгән куллану төрләре белән каралганнан тыш, шулай ук транспорт чараларын саклау өчен билгеләнгән капитал булмаган корымаларны урнаштыру
12.02	Территорияне төзекләндерү	Территорияне төзекләндерүнең состав өлеше буларак кулланыла торган декоратив, техник, планлаштыру, конструктив жайланмалар, яшелләндерү элементларын, жиһазларның һәм бизәүнең төрле төрлөрөн, кече архитектура формаларын, стационар булмаган корымаларны һәм корымаларны, мәгълүмати щитларны һәм күрсәткечләрне урнаштыру
12.1	Ритуаль эшчәнлек	Зиратлар, крематорийлар һәм күмү урыннары урнаштыру; тиешле гыйбадәт корымаларын урнаштыру; ритуаль-йола билгеләнешендәге продукция житештерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру

12.2	Махсус эшчэнлек	Житештерү һәм куллану калдыкларын, медицина калдыкларын, биологик калдыкларны, радиоактив калдыкларны, озон катламын жиимерүче матдэләрне урнаштыру, саклау, күмү, утильләү, туплау, эшкертү, зарарсызландыру, шулай ук калдыкларны урнаштыру объектларын урнаштыру, мондый калдыкларны күмү, саклау, зарарсызландыру (үлэт базларын, чүп яндыру һәм чүп эшкертү заводларын, көнкүреш чүп-чарын һәм калдыкларны күмү һәм сортларга аеру полигоннарын, аларны икенчел эшкертү өчен әйберләр жыю урыннарын)
12.3	Запас	Хужалык эшчәнлегенң булмавы
13.0	Гомуми билгеләнештәге жир кишәрлекләре	Гражданнар тарафыннан бакчачылык яисә яшелчәчелек алып бару территориясе чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләренң гомуми файдаланудагы мөлкәте булган һәм (яисә) гомуми файдаланудагы мөлкәткә карый торган капитал төзелеш объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән жир кишәрлекләре
13.1	Бакчачылык (яшелчә) алып бару	Ял итүне һәм (яисә) гражданнар тарафыннан авыл хужалыгы культураларын үз ихтыяжлары өчен үстерүне гамәлгә ашыру; авыл хужалыгы хезмәт коралларын һәм авыл хужалыгы продукциясен саклау өчен билгеләнгән күчәмсез милек булмаган хужалык төзелмәләрен һәм корылмаларны урнаштыру. <u>Комментарий:</u> Әлеге Кагыйдәләргә карата рөхсәт ителгән файдалануның әлеге төре бернинди капитал төзелеш объектларын урнаштыруны күздә тотмый. «Кыр участокларында шәхси ярдәмче хужалык алып бару» рөхсәт ителгән куллану төреннән аермалы буларак (код 1.16), хокук ияләре физик затлар булган жир кишәрлекләре өчен кулланыла.
13.2	Бакчачылык алып бару	Ял итүне һәм (яисә) гражданнар тарафыннан авыл хужалыгы культураларын үз ихтыяжлары өчен үстерүне гамәлгә ашыру; 2.1 коды белән рөхсәт ителгән файдалану төре тасвирламасында күрсәтелгән үз ихтыяжлары өчен бакча йортын, торак йортын, хужалык төзелмәләрен һәм гаражлар урнаштыру. <u>Комментарий:</u> Бакча йорты - ел әйләнәсе яшәү һәм инженерлык инфраструктурасы белән тәэмин итү күздә тотылмаган йорт. Рөхсәт ителгән файдалануның әлеге төре бакча яки торак йорттан тыш, коймалар, чүп-чар чокырлары, бәдрәфләр, сарайлар һәм башка ишегалды корылмаларын урнаштыру мөмкинлеген күздә тотта.

* Дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенң 10.11.2020 ел № П/0412 боерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә